Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши.

12 СЕНТЯБРЬ 1973 й.

ЧОРШАНБА
№ 214 (2198).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

1974 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ 1975

МЕҲНАТ ВАХТАСИ

1976 ЙИЛНИ ҚАРШИЛАБ

Сентябрь ойининг охиригача «Юлдуз» фирмаси чеварларининг ишлаб чиқарадиган маҳсулоти 24 миллион 600 минг сўмликдан ошади. Бу — топшириқдан қарийб 200 минг сўмлик кўп кийим-кечак демакдир. Хўш, коллектив эришаётган муваффақиятнинг сири нимада? деган савол туғилади. Бунга мусобақанинг шарофати деб жавоб бериш мумкин.

Ҳал қилувчи йилнинг дастлабки кунлариданоқ чеварлар: «Кам маблағ сарфлаган ҳолда кўплаб сифатли маҳсулот тайёрлаш» шиори асосида мусобақани ҳар томонлама авж олдирдилар. Интилганга толе ёр деганларидек, ҳозирнинг ўзидаёқ фирманинг 14 чевари тўққизинчи беш йиллик шахсий программасини бажариб, 1976 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. 100 га яқин тикувчи беш йилликнинг охирги, 267 киши эса 1974 йилнинг турли ойларини ўз меҳнат календарларида кутиб олганлар. Ш. Султонова, Ш. Абдураҳмонова, Н. Юсупова, Н. Содиқова каби юзлаб фирма чеварлари маҳсулот сифати учун курашда ҳамкасбларига ўрнак бўлаётирлар.

Истеъмол буюмлари кўпаймоқда

БИЛЛУР ЖИЛОСИ

«Миконд» заводи коллективи тайёрлаётган хилма-хил маҳсулотлари билан фахрланса арзийди. Корхонанинг кенг истеъмол буюмлари цехида ишлаб чиқарилаётган 32 номдаги биллур харидорларга манзур бўляпти.

Бу ерда кенг истеъмол буюмлари цехи қувватини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Завод инженер-техник ходимларининг жонбозлиги туфайли яқинда цехда олмосга жило берувчи яна бир поток линия ишга туширилди. Буюмларга кимёвий йўл билан сайқал бериш участкасидаги қатор юмушлар ҳам механизация зиммасига юклатилди. Техника тараққиёти бўйича амалга оширилаётган тадбирлар маҳсулот сифатини янада яхшиламоқда. Биллурсозлар ҳал қилувчи йилнинг ўтган даврида бир миллион 100 минг сўмликдан ортиқ буюмлар тайёрлаб, реализация қилишди.

Тўққизинчи беш йиллик охирига бориб, биллур ишлаб чиқариш ҳозиргига нисбатан уч баробар ортади.

Бир корхона янгиликлари

Приволжьега биринчи марта

Ўзбекистон озиқ-овқат саноати министрлигининг тажриба-механика заводида мамлакатнинг барча пахтакор республикалари ёғ-мой корхоналари учун керакли асбоб-ускуналар тайёрлаб берилмоқда. Яқинда бу ердан Туркманистон ва Озарбайжон республикаларига турли хил эҳтиёт қисмлар жўнатилди.

Бу йил корхона буюртмачилари рўйхатида РСФСРдаги корхоналар пайдо бўлди.

БУГУН

Приволжьедаги ёғ-мой заводига эҳтиёт қисмлар юборилди. Шунингдек, Тошкентдаги завод маҳсулотлари Чимкент ёғ-мой комбинати адресига ҳам йўлланди.

Совхозга автолетучка

Сирдарё областининг Октябрь районидаги 29-совхоз ишчилари тажриба-механика заводи коллективи кўрсатаётган оталиқ ёрдамидан мамнун бўлмоқдалар.

Совхоз далаларида йиғим-терим бошланиши билан заводда автолетучка тайёрлашга киришилган эди. Унда қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш учун барча воситалар тахт қилиб қўйилди.

БУГУН

заводнинг бир группа мутахассислари ана шу автолетучка билан совхозга жўнаб кетишди. Улар қўриқ ер азаматлари ҳузурида бир ярим ой бўлишиб, терим машиналарининг тўхтовсиз ишлашини таъминлайдилар, мўлжалдаги «оқ олтин»ни ўз вақтида йиғиштириб олишга ҳисса қўшадилар.

Бутуниттифоқ комсомол қурилишига

Республикамизнинг бир группа ёшлари Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилиши — Нижнекамский нефть-химия комбинати иншоотига жўнаб кетдилар. Ўзбекистоннинг турли областларидан келган йигит ва қизлар Бутуниттифоқ бинокорлар комсомол йиғма зарбдор отрядига қўшиладилар.

(ЎзТАГ).

Янги билим ўчоқлари

Шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси ўрта мактабларни битирган ёшларга турли хил касб-ҳунар ўргатиш мақсадида иккита янги ўқув юрти ташкил қилди.

БУГУН

бошқармага қарашли «Оргтехника» билим юртига қизларни қабул қилиш бошланди. Бу ерда идоралар учун малакали машинисткалар, стенографистлар, иш юритувчилар тайёрланади. Бу касбларни эгаллайдиган ёшларга инглиз тили ҳам ўргатилади. Янги ўқув юртига 250 киши қабул қилинади.

* * *

Граждан авиацияси ремонти заводида ҳам янги билим юртининг эшиклари очилди. Корхона маъмурияти ёшлардан ремонт техникаси бўйича касб эгалари тайёрлайди. Биринчи навбатда 250 киши ўқишга киришди.

Коммунистик меҳнат зарбдори тикувчи Валентина Никитична Николаева кўн-галантерея фабрикасида ўн йилдан буён меҳнат қилмоқда. У шахсий беш йиллик планини уч ярим йилда бажаришга аҳд қилган. Кунлик нормасини доимо 170—180 процентдан бажармоқда.

СУРАТДА: илғор тикувчи В. Н. Николаева.

Ҳ. Шодиев фотоси.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ КЎРГАЗМАСИ

БУГУН

Республика Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмасида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва унинг 30 та илмий-тадқиқот институтига бағишланган кўргазма очилди.

Кўргазма тўққизинчи беш йилликда республика халқ хўжалигида техника тараққиётини ривожлантиришга олимларнинг қўшаётган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилади.

Академияга қарашли 30 та институтда 3681 илмий ходим, шулардан 97 академик ва мухбир аъзо, 142 фан доктори, 1356 фан кандидатлари ишлаб турибди.

Институтлар кейинги икки йил мобайнида 140 дан зиёд илмий таклифларни халқ хўжалигига жорий этдилар, икки юздан ортиқ авторлик гувоҳномаларини олдилар. Бажарилган илмий тадқиқотлар 1972 йилнинг ўзида 301 миллион 860 минг сўм иқтисодий фойда берди.

Кўргазмада ҳар бир институтга алоҳида ўрин берилган. Уларда олиб борилаётган илмий кашфиётлар, яратилаётган замонавий техника аппаратларининг намуналари, фотосуратлар қўйилган.

ХАЛҚАРО КОНГРЕССГА

Болгария Халқ Республикасининг Варна шаҳрида жаҳон философларининг 15-конгресси ўтказилади. Бу илмий анжуманга Ўзбекистон олимлари ҳам таклиф қилинган.

КЕЧА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ, ФАЛСАФА ФАНЛАРИ ДОКТОРИ И. МЎМИНОВ БОШЧИЛИГИДАГИ ЎЗБЕК ОЛИМЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАРДОШ МАМЛАКАТГА ЖЎНАБ КЕТДИ.

«Средазтрансстрой» трести 194-қурилиш-монтаж поездининг азамат бунёдкорлари шаҳримизнинг турли объектларида ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

СУРАТДА: ана шу трестнинг илғор ишчиларидан — монтажчилар бригадасининг бригадири М. Сафиуллин (чапда) ва монтажчи В. Кудряшев ўртоқлар.

И. Шоноғомов фотоси.

44 КВАРТИРАЛИ УЙ

Пойтахтимизнинг Ленин районида яна бир турар жой биноси фойдаланишга топширилди. Тўрт қаватли бу бино Локомотив кўчасининг ҳуснига-ҳусн қўшди.

«Средазтрансстрой» трестига қарашли 209-қурилиш бошқармаси бунёд этган бу уйга 44 оила кўчиб киради.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 11 сентябрда Қримда Афғонистон Республикасининг бош министри ва давлат раҳбари Муҳаммад Довуднинг махсус вакили Муҳаммад Наимни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

◆ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Тодор Живков ва Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Станко Тодоровга йўллаган телеграммаси эълон қилинган. Телеграммада ўртоқ Л. И. Брежнев социалистик болгар давлатининг юксак мукофоти — Болгария Халқ Республикаси Қаҳрамони унвони билан тақдирланганлиги учун самимий миннатдорчилик изҳор қилади.

◆ Ғайри расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлган Эдинбург герцоги шаҳзода Филипп 10 сентябрда Украинанинг пойтахти Киевдан Лондонга жўнаб кетди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари V конференциясининг иштирокчиларидан бир гуруҳи Тошкентга меҳмон бўлиб келди. Улар 11 сентябрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов меҳмонларга республиканинг эришган муваффақиятлари тўғрисида, республика экономикаси ва маданиятининг равнақи тўғрисида сўзлаб берди. У Ўзбекистон меҳнаткашлари Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Олмаота конференцияси ишини зўр эътибор билан кузатиб борганликларини таъкидлаб ўтди.

Ш. Р. Рашидов сўз санъаткорларига янги ижодий муваффақиятлар тилади.

Покистон делегациясининг бошлиғи Файз Аҳмад Файз, Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Субхаз Мукержи, Бангладеш делегациясининг бошлиғи Масхару Ислом самимий қабул қилганликлари учун ташаккур изҳор этдилар.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа қилувчи Совет комитетининг раиси, Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи правлениесининг раиси К. Яшин, СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг секретари О. П. Кешоков иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

МЕДИКЛАР КЕНГАШИ

Ўзбекистон профилактика медицинаси мутахассислар армиясининг намояндалари — гигиеначилар, санитария врачлари, эпидемиологлар, микробиологлар, инфекционистлар 11 сентябрь куни Тошкентда А. Навоий номли театр биносига тўпландилар. Республика учинчи съезди қатнашчилари кишиларнинг сиҳат-саломатлигини сақлаш соҳасида энг муҳим вазифаларни биргаликда муҳокама қиладилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қисқача нутқ сўзлаб съездни очди.

Ўзбекистонда профилактик соғлиқни сақлашнинг аҳволи ва уни КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ривожлантириш масаласи тўғрисида республика соғлиқни сақлаш министри профессор К. С. Зоиров доклад қилди. Шу куни олимлар ва мутахассислар гигиенанинг турли проблемалари, касалликларнинг олдини олишда, соғлом меҳнат ва турмуш шароити яратиш учун курашда медицина ходимларининг вазифалари тўғрисида доклад қилдилар.

Съезд бир неча кун давом этади. Тўртта тармоқ секцияларида профилактика медицинасининг муҳим проблемалари муҳокама қилинади.

(ЎзТАГ).

«ДАЛА ЛОЧИНЛАРИ ҚАҲРАМОНИМИЗ»

Ўлкамизда сахий куз кезяпти. Денгиздай чайқалиб ётган пайкаллар бодроқдай оқариб қолди. Бугун ҳамманинг фикри-зикри далада. Ҳамманинг ғайрат-шижоати 4 миллион 750 минг тонналик улкан хирмон яратишга қаратилган. Бу терим мавсумида ёзувчиларнинг вазифалари нимадан иборат?

КЕЧА

Ўзбекистон Ёзувчилар союзида бўлиб ўтган очиқ партия йиғилиши ана шу мавзуга бағишланди. Унда Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари Раҳмат Файзий доклад қилди.

— Ёзувчиларимиз дала меҳнаткашлари билан ҳамиша ҳамнафас бўлишга, уларнинг ташвиш ва қувончларига шерик бўлишга интиляптилар, — деди у ўз нутқида. — Бунда ёзувчиларнинг турли областларга уюштирилаётган сафарлари катта роль ўйнаяпти. Вақтли матбуотда меҳнат қаҳрамонлари, «зангори кема» капитанлари ҳақида очерклар, лавҳалар пайдо бўляпти. Яқиндагина ижодкорларнинг бир неча бригадаси Андижон, Фарғона, Сирдарё областларига бориб келди. Бу сафарлар бўлажак асарлар учун ҳам бой материал тўплаш имконини беради. Ҳозир барча областларга юбориладиган ижодкорлар бригадалари тузиб чиқилди. Улар орасида таниқли ёзувчилар ва шоирлар бор.

Музокараларда сўзга чиққан ижодкорлардан Н. Сафаров, Мирмуҳсин, С. Анорбоев, Ж. Абдуллахонов, Ж. Жабборов ва бошқалар ижодкорнинг масъулияти, дала қаҳрамонларининг фаолиятини ёритиш усуллари ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашдилар.

«Зангори кема»лар карвони

БУГУН

Тошкент товар станцияси Ўрта Осиё республикаларига 30 вагонда пахта териш машиналарини юборди. Шу ойнинг ўзида Тожикистон, Қирғизистон, Туркманистон пахтакорлари 250 та машина олдилар. Ўтган ойда 1170 та «зангори кема» жўнатилган эди.

«Ташсельмаш» заводида тайёрланаётган бу машиналар Америка қитъасига ҳам жўнатилмоқда. Жумладан, Мексикага 10 та пахта териш машинаси етказиб берилди.

КЎЧМА АПТЕКА

БУХОРО. Бухоро шаҳридаги 1-ва 95-аптекаларнинг доришунослари икки автомашинада кўчма дорихона ташкил этишди. Бу машиналар Бухоро, Свердлов, Ромитан ва Вобкент районларининг пахтакорлари, механизаторлари ва чорвадорларига хизмат қилади. Когон ва Навоий медиклари ҳам шундай кўчма дорихоналар очишди.

Янги лойиҳалар

ОРОЛДАГИ ОРОМГОҲ

Орол денгизи соҳилидаги 350 гектар майдон... Бу ердаги яшил гўзаллик киши кўзини қувонтиради. Жазирама саҳродан келган кишилар соя-салқин оромгоҳ бағрида мириқиб ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

БУГУН

«Ўзгипролесстрой» институтида янги оромгоҳ лойиҳаси тузиб бўлинди. Унда қум кўчишлари ва ундан эсадиган иссиқ шамолнинг олдини олиш учун ҳам қатор тадбирлар белгиланган. Оромгоҳ атрофига дарахтлар экилади. Улар қумларни тўсиб қоладилар.

ЛОЙИҲАДА — ГАЗ

БУГУН

«Ўзгипрогаз» институтида Туркманистон ССРнинг Ҳовузхон массивини газлаштириш лойиҳаси тугалланди. Уни А. Аронович бошчилигидаги лойиҳачилар яратдилар.

Бу ерда қардош Туркманистоннинг биринчи буюртмаси бажарилаётгани йўқ. Илгари ҳам республиканинг қишлоқ ва шаҳарларини газлаштириш лойиҳалари яратиб берилган эди.

— Шу кунларда коллективимиз, — деди мухбиримиз билан суҳбатда институт бош инженери Т. Абсаломов, — Туркманистоннинг Ашхобод, Мари, Красноводск, Тошовуз шаҳарлари учун газ базалари лойиҳалари устида иш олиб бормоқда. Бу йил туркман қардошларимиз учун 50 минг сўмлик лойиҳа ишларини бажаришимиз лозим.

Шунингдек, институтда РСФСР учун ҳам бу йил 870 минг сўмлик лойиҳа ишлари тайёрлаб берилади.

Бундан ташқари Тошкент, Фарғона, Андижон, Наманган, Сурхондарё областларини тўла газлаштиришнинг бош схемасини ҳам яратишга киришилди.

Тошкент — мамлакатга

ҚАРДОШЛАР ДАСТУРХОНИГА

«Ўзбекбирлашув»нинг тайёрлов бошқармаси мамлакатимиз республикаларига помидор ва карам юбориш планини муддатидан анча илгари бажарди. Қардошларимиз дастурхонига 3500 тонна помидор, 59 минг тонна карам армуғон этилди.

Ҳозир бошқарма коллективи ўзбек деҳқонлари етиштирган ноз-неъматларни мамлакатимизнинг йирик саноат марказларига жўнатмоқда. Пиёз юбориш қизғин тус олди.

БУГУН

қардош буюртмачиларга 2 минг тонна полиз маҳсулотлари ва 3 минг тонна пиёз юборилди.

Йил охиригача 100 минг тонна пиёз жўнатиш планлаштирилган.

Чили прогрессив ёшлари барча чилиликлар каби халқ бирлиги ҳукуматини ҳимоя қилишга, меҳнаткашлар ғалабаларини сақлаб қолишга тайёр эканликларини маълум қилмоқдалар. Минглаб ёш ватанпарварлар кўнгилли ишларда қатнашиб, аҳолини озиқ-овқат ва ёнилғи билан таъминлашга ёрдам бермоқда.

СУРАТДА: кўнгиллилар бригадаси Сантьягодаги «Сопрола» сут заводи ишчиларига ёрдам беришяпти.

ТАСС фотохроникаси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

☆ ВЕНА. Вена традицион кузги ярмаркаси бу ерда ёпилди. Ярмаркада жаҳоннинг 35 мамлакати фирмалари иштирок этди. Ярмарка павильонлари ишлаб турган 5 кун ичида уни ярим миллиондан кўпроқ киши кўздан кечирди.

Ярмаркада социалистик мамлакатларнинг, шу жумладан, Совет Иттифоқининг экспозицияси катта ўринни эгаллади.

☆ ДУБЛИН. Дублин портидаги докерларнинг икки ҳафта давом этган забастовкаси уларнинг ғалабаси билан тугади. Маъмурлар ишчиларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларини қондиришга мажбур бўлдилар.

Портда яна иш бошланди. Стачка натижасида бу ерда 29 та кема туриб қолган эди.

☆ ГАВАНА. Куба меҳнаткашларининг касаба союз маркази Чили халқининг ички ва ташқи реакцияга қарши курашн билан бирдам эканлигини билдирди.

Бу оммавий ташкилот жаҳон касаба союзларига мурожаат қилиб, уларни Чили халқи билан бирдам эканликларини билдиришга ва шу халқнинг ҳаққоний курашида унга мадад кўрсатишга даъват этди.

☆ УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида 1974 йил учун совет газета ва журналларига обуна бошланди.

Минг-минглаб монголлар ҳар йили Советлар мамлакатининг турли вақтли нашрларига обуна бўладилар. Монголия Халқ Республикасининг меҳнаткашлари матбуот ёрдамида совет халқининг коммунистик қурилишда эришган муваффақиятлари ва бу соҳадаги тажрибаси билан, СССРнинг фан ва техника, маданият ва маориф соҳасидаги замонавий ютуқлари билан танишадилар. МХРда 1972—1973 йилларда Совет Иттифоқи газета ва журналларига обуна тўплаш 60 процентдан зиёд кўпайди.

☆ КАУЛАЛУМПУР. Ғарбий Малайзиянинг катта-катта дарёларида тошқиндан огоҳлантирувчи янги системани яратиш поёнига етказилди. Тез ишлайдиган электрон-ҳисоб машиналари тошқин бўлишини камида бир сутка аввал айтиб беради.

Тошқиндан кишиларнинг қурбон бўлиши ва моддий зарарларни бунинг натижасида ғоят камайтириш мумкин бўлади. Малайзия коммуникациялар министри Сардон Ушбу система яқинлашаётган ёмғир мавсумида синовдан ўтади ва кейинчалик шарқдаги Сабоҳ ва Саравак штатларида ҳам жорий қилинади, деди.

☆ ЖАЗОИР. Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг раиси Х. Бумиддин ва Габон Республикасининг президенти Албер-Бернар Бонго икки мамлакат ўртасида элчихоналар даражасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганлигини эълон қилдилар.

(ТАСС).

●Группа иш тажрибасидан

ҲАММАСИ ЭЪТИБОРДА

Ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг улкан ишлаб чиқариш корпуси. Бу ерда «пўлат от»лар саф тортган. Сўнгги узель ва агрегатлар йиғилмоқда. Конструкторлар чизма столи устида бўлажак машинанинг деталларини чизишмоқда. Кўриқ ерларни ўзлаштиришда, бу ерларда мўл-кўл ҳосил ундиришда деҳқонларга ёрдам берувчи ирригация техникалари ана шу ерда яратилмоқда.

Янги техникани яратишда ва уни ўз вақтида битказишда Давлат махсус конструкторлик бюросининг халқ назоратчилари салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Етти группа ва ўнта постга бирлашмадаги юздан ортиқ халқ назоратчилари бирлашганлар. Халқ контроли активистларидан А. Юрченко, А. Протасенко, Ю. Удовик, Р. Черкезов, С. Песиков, В. Ермичев, В. Федченко, К. Аҳмедов ва бошқаларнинг номларини келтириш мумкин. Халқ контроли группасига инженер В. Волков раҳбарлик қилади. У «СССР халқ контроли органларидаги фаол меҳнати учун» кўкрак нишони билан мукофотланган. В. Волков партия ташкилоти секретарининг ўринбосари сифатида халқ назоратчилари ишини партия бюроси билан боғлиқ ҳолда олиб боради. Ундан ташқари ҳамма текширув ва рейдларда касаба союз комитетининг вакиллари қатнашадилар.

Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, планнинг бажарилиши, меҳнат интизомининг қандайлиги, маҳсулот сифатини яхшилаш, иқтисодий тежамкорлик каби масалаларнинг ҳаммаси доимо назоратчилар эътиборидадир. Каналларни тозалайдиган ВК-1,2 ҳамда ПДТ-125 дренаж трубалари яратиш масаласи хавф остида қолгандаги икки воқеани эсга олайлик. Ушанда ишни юритиш учун халқ контролининг барча группа ва постлари оёққа турди. Текширувдан кейин бу масала партбюро мажлисига қўйилди ҳамда йиғилишда муҳокама қилинди. Тадбир-чораларнинг амалга оширилиши натижасида камчиликлар бартараф қилинди ва техника синовдан муваффақиятли ўтди.

Ўтказилган рейдлар, шунингдек транспорт бўлимидаги камчиликларни бартараф этишга ёрдам берди. Машиналарнинг намуна нусхалари тайёрланадиган цех халқ контроли группаси тезкорлик билан иш кўрмоқда. Группага О. Осикин раислик қилмоқда. У ҳар қандай сигналга хушёрлик билан қарайди ва вақтни ўтказмасдан халқ контроли варақасини чиқаради. Танқиднинг бундай формаси яхши самара бермоқда. Варақада номи кўрсатилган «айбдор» кишилар камчиликларни тезда бартараф этишга киришадилар.

Давлат махсус конструкторлик бюроси халқ контроли группасининг аъзолари бошқа корхоналарнинг, жумладан подшипник ремонти, ҳамда агрегат заводи каби корхоналарнинг ишларини текширишда қатнашадилар. Бундай ўзаро текширув иш тажрибаларини ўртоқлашиш ҳамда бир мунча самарали иш формаларидан амалда қўлланиш имконини бермоқда.

А. ГУБАЙДУЛЛИН.

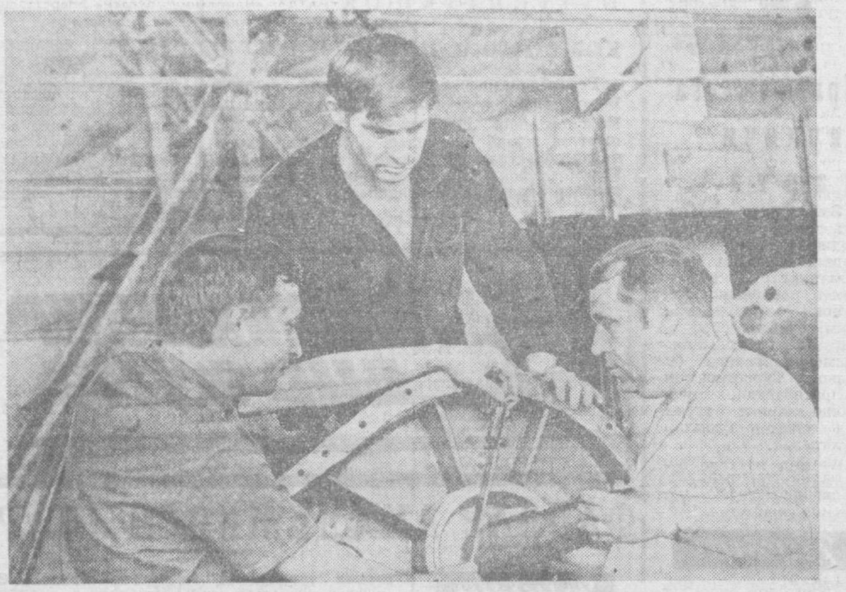

Суратда: халқ назоратчилари иш жойида тайёрланган узелларнинг чертёжга мосми ёки йўқлигини текширмоқдалар. Чапдан ўнгга — сифат бўйича халқ назоратчиси А. Юрченко, слесарь В. Вислов ва Давлат махсус конструкторлик бюроси халқ контроли группасининг раиси В. Волков ўртоқлар.

Автор фотоси.

Кўп йилдан буён геолог бўлиб ишлаган бир танишим шундай деган эди: «Ҳеч қандай белгиси бўлмаган бирон-бир тошни учратасан. У керакмасдек туюлади. Уни майдалаб қарасанг нималардир ярқираб кўзга ташланади, кейин унинг нақадар қимматлилиги билинади».

Кишилар билан ҳам худди шундай воқеалар бўлади: Баъзи кишилар бир қарашдаёқ кишини ўзига жалб этмайди. Унга эътибор берсанг, юрагига қўл солиб кўрсанг, ҳаётда нақадар муҳим ўрин тутганлигини, дили тўла қиммат баҳо гавҳар яширинганлиганинг гувоҳи бўласан.

— Ўтирсак бўладими, — деган бўғиқроқ овоз эшитилди. Ўгирилиб орқа томонга қарадим. Ишчи коржомаси кийган, елкасига сафар халта ортган киши турарди. Қўллари меҳнатда қабарган, лаблари қалин, юзлари офтобда пишган бу йигитнинг кўзига тик қараб бўлмади. Тушлик пайтида суҳбатимиз давом этди.

— Ҳа, йигит, сен ҳам Йўлдош шаҳарча қуряпсанми? — деб сўради мендан янги танишим. — Тўғри қилибсан, одамнинг кимлиги дўст бошига ташвиш тушганда билинади. Ҳозир тошкентликларга биз қурувчилар жуда зарур бўлиб қолдик. Табиий офатга тенг келиб бўлармиди, лекин енг шимариб қуриш керак, фақат қуриш керак. Иссиқ ўрнини совутмайдиганларга ҳавас қилмайман...

Деразадан кенг қурилиш майдони кўзга ташланиб турарди. Тошкент яқинидаги бўш ётган ерда Йўлдош шаҳарча қад кўтармоқда эди. Иттифоқимизнинг ҳамма еридан келган, иссиқ ўринларини брезент чодирга алмаштирган саҳий қалбли кишилар енг шимариб, ишга киришдилар. Йўлдош шаҳарча соат сайин қад рослар эди. Унга биринчи ғишт қўйилгандан сўнг олти ой ўтгач, ўттиз минг киши уй тўйи қилди, бешта мактабда, олтита боғча ва яслида ўғил-қизларнинг қаҳ-қаҳаси авжига минди. Кенг экранли кинотеатр томошабинларга ўз эшикларини очди.

Ҳа, ярим йилда қурувчилар ишларини битказиб тарқалиб кетишди. Менинг тасодифий танишим, эҳтимол узоқ Сибирга жўнаб кетгандир, деб ўйлардим.

Тоғ билан тоғ учрашмайди, одам билан одам учрашади деганларидек, ўша суҳбатдошим билан яна учрашдим. Бу сафар 9-ремонт-қурилиш бошқармасининг бошлиғи Павел Иосифович Болтянскийнинг қабулхонасида учрашдик. У олти йил муқаддам қандай бўлса, ҳозир ҳам чўл йигити қиёфасида эди. Елкасида ҳамон ўша оғир сафар халтаси. У мени танидими ёки йўқми, унисини билмайман. Лекин овози ўзига хос дағалроқ эди. У талабчан оҳангда:

КАМЧИЛИККА МУРОСАСИЗЛАР

— Сиз, ўртоқ инженер, техника хавфсизлигига жавоб берасиз. Буйруқда шундай, лекин амалдачи?! Ишчилар махсус кийим билан етарли таъминланмаган, қурилиш участкасининг атрофи ўралмаган. Умуман айтганда, техника хавфсизлигидан кўра, хавфлилиги кўзга яққол ташланиб турибди.

Очиғини айтганда, янги коллективга ишга келганимнинг иккинчи куни шундай гап эшитиш менга ёқмади.

— Айтингчи, ўзингиз ким бўласиз, инженернинг ишига бунчалик аралашиб қолибсиз?

— Электрчи, холос. Бундан ташқари меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги бўйича жамоатчилик комиссиясининг аъзосиман. Яна айтаманки, ишни тўғриламасангиз. жавоб беришингизга тўғри келади. Раҳбарлар ҳузурида эмас, ишчилар олдида жавоб берасиз...

Бирдан бўлмасада, бирин-кетин қурувчиларга махсус кийим ва каскалар етказиб берилди, қурилиш участкасининг атрофи ўралди. Шунда ҳам комиссия олдида ҳисоб беришга тўғри келди.

Шундан буён Петр Васильевич Баранов билан дўстлашиб кетдик. Унинг самимийлиги, атрофдаги камчиликларга муросасизлиги менга ёқиб қолди. Омма ўртасида яшаб, кишилар кайфиятини яхши биладиган, уларга ёндоша биладиган коммунист Петр Баранов партия ташкилоти секретарининг ўринбосари. Уни ҳамма ҳурмат қилади.

— Ўртоқ Ибатуллин, партия комитетининг қарори билан сиз озиқ-овқат магазинларини текширувчи комиссияга аъзо бўлдингиз.

Иши бошидан ошиб ётган одам бундан қувонармиди?! Бирон-бир баҳона топсангиз жавоб тайёр:

— Ахир сизни халқ назоратчиси қилиб сайлашган. Мен, группа раиси сифатида жамоатчилик бурчингизни адо этишингизни таклиф қиламан. Шундай қилиб, озиқ-овқат магазинларини текширамиз...

П. Баранов ва унинг дўстлари Сергели шаҳарчасида учраб турадиган камчиликларни бартараф этиш устида астойдил жамоатчилик ишини олиб борадилар. Қўққисдан рейдлар уюштирилади. Унинг натижалари тезда кўриб чиқилади ва тегишли чора-тадбирлар кўрилади.

П. ИБАТУЛЛИН,
қурувчи.

●Шаҳар халқ контроли комитетида

Вагонлар умри бекор ўтаяпти

Бир қатор корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг эътиборсизлиги туфайли ҳар куни 150 вагондаги юклар туширилмай қолмоқда. Шаҳардаги айрим корхоналарда юк ортиш — тушириш ишларининг қандай ташкил этилганлигини текшириб чиққан шаҳар халқ контроли комитетининг рейд бригадаси ана шундай хулосага келди.

Дам олиш ва байрам олди кунларида юклари туширилмай қолган вагонлар сони икки баравар ортади. Натижада халқ хўжалиги бундан катта зарар кўрмоқда. Шунинг билан бир вақтда, айрим раҳбарлар улар номига танқидий гаплар айтилганлигига қарамасдан, ишнинг ана шу томонига иккинчи даражали, деб қарамоқдалар, дам олиш ва байрам кунлари ҳамда кечки сменаларда ишни ташкил қилмайдилар. юк ортиш-тушириш ишларида механизацияни жорий этмайдилар.

Вагонларнинг бекор туриб қолганлиги учун 2-ун комбинати (М. Рустамов), лак-бўёқ заводи (И. Парижер), 8-темир-бетон буюмлари заводи (Н. Вожик), Главметаллоснабсбит конторасн (К. Ҳалилов), «Шарқ» мебель фирмаси (М. Кравец), темир йўл изларини пайвандлаш поезди (С. Ваньянц) ва бошқа корхоналар ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан шу йилнинг биринчи ярмида кўпроқ жарима тўладилар.

Катта суммада жарима тўлашнинг сабаби шундаки, ана шу корхоналарнинг раҳбарлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларидан зарур хулоса чиқариб олмаганлар, улар юк ортилган вагонларнинг бекор туриб қолиши халқ хўжалигига ўрнини тўлдириб бўлмайдиган зарар етказаётганлиги тўғрисида ўзларига ҳисобот бермайдилар.

Кўп ҳолларда транспорт воситаларининг бекор туриб қолганлиги учун темир йўлчилар айбдор бўладилар. Улар у ёки бу корхонанинг қандай ишлашини ҳамда юк ортиш ишларини аниқламаган ҳолда юк ортилган ҳаракатдаги составни олиб келадилар.

Шунинг билан бир вақтда, халқ контроли группалари ва район комитетлари ишнинг ана шу участкасига эътиборни сусайтирдилар, ҳаракатдаги составларнинг бекор туриш нормаларини қўпол равишда бузаётган раҳбарлардан керакли даражада талаб қилмаяптилар.

Юк ортиш-тушириш ишларини қониқарсиз бажарганлиги, ҳаракатдаги составнинг кўп вақт бекор туриб қолганлиги ҳамда давлатга зарар етказганн учун темир йўл изларини пайвандлаш поездининг раҳбари С. Ваньянц ва Главметаллоснабсбит конторасининг раҳбари К. Холиқов ўртоқларга ҳайфсан эълон қилинди.

Давлатга келтирилган зарарнинг бир қисмини ундириб олиш мақсадида 8-темир-бетон буюмлари заводининг директори Н. Вожикка ярим ойлик маош ҳажмида жарима солинди.

Юқорида номлари келтирилган корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўзларига бундан тегишли хулоса чиқариб олмаганлари тақдирда, уларга ҳам қатъий жазо қўлланилажаги огоҳлантириб ўтилди.

В. ЧЕРНОВ,
шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори.

Қурилиш ўлда-жўлда

Яқинда шаҳар халқ контроли комитети 1-пойафзал фабрикасида қурилиш ишларининг бориши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Қабул қилинган қарорда бу қурилишда ҳал қилувчи давр бошланганлиги қайд қилинади. Қурилиш-монтаж ташкилотлари қурилишни муваффақиятли тугатиш ҳамда фабрикани 1973 йилнинг охиригача фойдаланишга топшириш учун етарли иш фронтига эга.

Шунинг билан бирга, айрим қурилиш-монтаж ташкилотларининг раҳбарлари фабрика. қурилишига эътибор бермай, белгиланган муддатни чўзмоқдалар, 3-қурилиш тресги 5-қурилиш бошқармаси (М. С. Брок) бош пудратчилари эса қурилиш-монтаж ишлари планини ошириб бажарган ҳолда, бино зиналарини ҳамда кондиционер асосини ҳали ҳам битказмадилар.

«Отделстрой» трестининг 31-қурилиш бошқармаси (Д. Е. Мельников) объектни 1973 йилда ишга тушириш программасидан жиддий орқада қолмоқда. Д. Е. Мельников объектдаги пардозлаш ишларига зарур бўлган одамларнинг ярмини чиқармоқда, шунда ҳам уларни бошқа жойда ишлашга юборади. Монтаж ташкилотлари иш бошлай олмаяптилар. Санитария-техника ускуналари заводи (Ю. Л. Зяблецов) объектни зарур ускуналар билан жуда қониқарсиз даражада таъминламоқда. Завод июль ойи планини 30 процент ҳам бажармади ва август ойи планининг барбод бўлишига сабабчи бўлди. Бутун масъулиятни қурилиш бўйича ўринбосари К. Г. Агафоновга ташлаб қўйган 1-пойафзал фабрикаси директори С. Аюпов фабрика қурилишига мутлақо қониқарсиз эътибор бермоқда. Натижада раҳбарлари 1-монтаж бошқармаси, 2-қурилиш бошқармаси, («Энергомонтаж» бошқармаси ҳамда бошқа қурилиш бўлинмаларининг иши барбод бўлмоқда. Иш шунгача бориб етдики, қурилиш-монтаж ташкилотларининг раҳбарлари ҳафтада ўтказиладиган планерка йиғилишига қатнашмайдиган ва уларнинг топшириқларини бажармайдиган бўлиб қолдилар. Монтажчилар фабрикадаги қурилиш ишларини тўхтатдилар. Чунки, енгил саноат министрлигида кабел маҳсулотларига ҳақ тўлаш масаласи шу кунгача ҳал этилмаган. Ваҳоланки, тайёр кабель маҳсулотлари 15 августдан буён ўз эгасини кутмоқда.

Шаҳар халқ контроли комитети фабрика қурилиши билан боғлиқ бўлган ҳамма ташкилотларнинг раҳбарларидан қурилиш-монтаж ишларини тезлаштиришда ҳамда бу ишларни объектни 1973 йилнинг охиригача фойдаланишга топширишни таъминлаш даражасига етказишни талаб қилди.

1-пойафзал фабрикасида қурилиш ишларини ва унга раҳбарликни қониқарсиз олиб борганликлари учун бир неча масъул ходимларга тегишли жазо берилди. Қурилишда банд бўлган қурилиш-монтаж ташкилотларининг раҳбарлари, шунингдек 1-пойафзал фабрикасининг, санитария-техника ускуналари заводининг раҳбарлари огоҳлантирилди. Улар кўрилган масаладан тегишли хулоса чиқармасалар ва аҳволни яхшиламасалар, бундай ҳолда уларга нисбатан янада қаттиқроқ чора кўрилади.

●Назоратчилар вахтаси

«ГРУППА ИШИ МАЪҚУЛЛАНСИН»

Шаҳар халқ контроли комитети материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳамда социалистик мулкни муҳофаза қилиш бўйича «Жилстрой» трести халқ назоратчиларининг олиб борган ишларини кўриб чиққач, ўз қарорига шундай деб ёзди.

Назоратчилар ҳақиқатда ҳам мақтовга сазовор ишларни амалга оширмоқдалар. Шу йилнинг биринчи ярмида трест халқ назоратчилари 40 га яқин текширув ўтказдилар.

Халқ контроли группалари трестнинг ҳамма бўлинмаларида тузилган бўлиб, ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкалари улар эътиборидадир. Текшириш натижалари «Халқ контроли бурчаги» орқали бутун коллективга етказилади. Айрим текширувлар натижаси бригадаларда муҳокама қилинади.

Халқ контроли группасининг асосий диққат-эътибори план ва топшириқларнинг бажарилишига, моддий-техника ресурсларидан тўғри фойдаланишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва иш вақтидан унумли фойдаланишга, қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилашга қаратилгандир. Халқ контроли группаси қимматли буюмларнинг сақланиши устидан назоратни амалга ошириб, ҳамма бошқармалардаги омбор ва майдонларда материалларнинг сақланишини, монтаж бошқармалари ҳамда 3-йирик панелли уйсозлик комбинатида тайёр маҳсулотларнинг сақланиш ҳолатини текшириб чиқди. Назоратчиларнинг таклифи билан тракторсозлар шаҳарчасидаги уй қурилишида қурилиш материалларини сақлайдиган жойларнинг усти беркитилди, ёнғинга қарши асбоб-ускуналар «Ташмосстрой» қурилиш бошқармасида бетон ва қоришмаларни сақлаш устидан тартиб ўрнатилди, бетон қоришмаларга бериладиган заявкаларнинг тўғрилиги устидан назорат қилиниб бориладиган бўлди. Ана шу тадбирларни амалга ошириш туфайли шу йилнинг биринчи ярмида трестда 7 тоннадан ортиқ цемент ва 64 кубометр ёғоч-тахта тежаб қолишга муваффақ бўлинди.

Халқ назоратчилари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг бекор кетиши учун кураш борасида анча ишларни амалга оширдилар. Группа бу иш билан муттасил шуғулланиб келмоқда. Сабабсиз прогул қилиш, меҳнат интизомини бузиш, иш вақтини бекорга кетказиш ҳолларининг биронтаси ҳам назоратчилар эътиборидан четда қолмайди. Текшириш натижалари раҳбарлар ва бригада бошлиқларига маълум қилинади, тартиб бузувчиларга нисбатан жазо қўлланилади. Натижада прогуллар сони 1971 йилнинг биринчи ярмидаги 14 минг одам соатдан, шу йилнинг биринчи ярмида 811 одам соатга қисқарди. Меҳнатни ташкил этиш кун бўйи бекор туриш ҳолларини бир мунча, сменалар ўртасидаги бекор кетадиган вақтларни кескин қисқартириш имконини берди.

Халқ контроли группаси қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилаш борасида бир мунча тадбирларни амалга оширди, Назоратчилар апрель-июль ойларида ўтказган оммавий текширувлари натижасида бир қанча объектларда бажарилаётган ишлар сифати пастлиги, бу эса ортиқча сарф ҳаражатлар ва материалларнинг бекор кетишига сабаб бўлаётганлигини аниқладилар. «Қорақамиш» массивида маиший хизмат уйи қурилишида жиддий ўзгаришлар бўлди, Назоратчиларнинг қурилиш сифатини яхшилаш юзасидан доимо ва мақсадга мувофиқ олиб борилаётган ишлари ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Объектларнинг ҳаммаси асосан «яхши» баҳога топширилмоқда, қайтадан бажариладиган ишларга кетаётган вақт ҳам қисқарди.

«Ташмосстрой» қурилиш башқармасидаги механика бўлимида механизм ва техникадан қандай фойдаланилаётганлиги текшириш натижасида ремонтчилар группаси кучайтирилди, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш юзасидан тадбирлар амалга оширилди, ҳаракатдаги машиналарнинг турар жойлари белгиланди ва улардан эксплуатация қилиш ҳамда ремонт ишлари яхшиланди.

Трест коллективи план топшириқларини бажаришда, меҳнат унумдорлигини оширишда, қурилиш ишлари таннархини камайтиришда яхши кўрсаткичларга эришди. Ана шу муваффақиятларга эришишда халқ назоратчиларнинг қўшаётган ҳиссаси каттадир. Айниқса Э. Тўрахўжаев, Г. Б. Башаров, Н. В. Похрестник, А. В. Трутенко, И. А. Фарина ва бошқалар жамоатчилик ишида фаол қатнашмоқдалар.

Ю. БЕРЕЗОВСКАЯ,
шаҳар халқ контроли комитети штатсиз бўлимининг мудири.

Коммунистик меҳнат зарбдори Петр Соколов Тошкентдаги тажриба-экспериментал ремонт-механика заводида 25 йилдан буён меҳнат қилиб келмоқда. У шу кунларда 1974 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда. Кўплаб шогирдлар етиштирган П. Соколов актив халқ назоратчисидир.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) агрегат заводининг ишлаб чиқариш илғорлари — халқ контроли группасининг раиси Д. Жалолов ва группа аъзоси токарь К. Тен ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотолари.

БУЮРТМАНИ ҚАЕРДАН ОЛАМИЗ?

Бу оддий воқеа шу йилнинг март ойида бўлди. Шу куни хотиним 1 Май бозори ёнидаги туфли сотаётган буюртма қабул қилаётган дўконга туфли заказ қилди. Қабул қилувчи аёл оёқни ўлчаб, беш сўм закалад ҳам олди ва 644292 рақамли квитанция ёзиб бердида туфлини 11 мартда олиб кетиш мумкинлигини айтди.

Ваъда қилинган куни келганимизда қабул пункти бу ердан кўчиб кетганлигининг гувоҳи бўлдик. Шу кунгача ҳам қабул пунктини тополганимиз йўқ. Маълум бўлишича, 5 декабрь номли якка буюртмалар фабрикаси ўзининг ана шу филиалини ёпган экану, аммо буюртмачилар ҳақида ғамхўрлик қилишни унутиб қўйибди. Улар кичкинагина эълон ёпиштириб, буюртмачилар қаерга учрашлари кераклигини айтишлари мумкин эдику? Ёки бўлмаса маълум адресга кичик хат ёзиб юборсалар ҳам бўлар эди. Эндиликда буюртмани қаердан олишни билмай юрибмиз.

И. БОРОДАВКА,
Ватан урушининг инвалиди.

●Шаҳар болалар боғчаларини кутаяпти

Суръат суст, сифат паст

Болалар боғча ва яслилари қурилиши ҳақиқатда ҳам биринчи даражали муҳим иш ҳисобланади. Кейинги икки ярим йиллик иш натижаларининг анализи шуни кўрсатадики, ана шу муҳим объектлар қурилишини планлаштирилаётган пайтда уларнинг қайси вақтда фойдаланишга топширилишига етарли даражада эътибор берилмаяпти. Ўтган йили ўн олтита болалар боғчаси қурилиши ва фойдаланишга топширилиши планлаштирилган эди. Қурилишнинг ана шундай нотекис планлаштирилиши натижасида ўн олтита болалар муассасасидан олтитаси ўз вақтида қуриб битказилмади.

Афсуски, бу йил ҳам ўтган йилги воқеа такрорланмоқда. 1973 йилда ўн бешта болалар боғча ва яслиси қуриш планлаштирилган. Лекин, биринчи кварталда биронта ҳам болалар муассасаси қуриш кўзда тутилмаган. Иккинчи кварталда — битта, учинчи кварталда — учта ва тўртинчи кварталда — ўн битта боғча ва ясли фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

Хўш, ишлар қандай бормоқда? Яна ишлар плансиз бораётганлигининг гувоҳи бўламиз. Эндиликда болалар учинчи ва тўртинчи кварталда ўзлари учун боғча ва яслилар фойдаланишга топширилишини сабрсизлик билан кутмоқдалар.

Умуман олганда, ана шу қолоқлик учун асосий важ-корсон топилмайди. Лойиҳа-смета ҳужжатлари кўпчилик ҳолларда ўз вақтида етказиб берилади. Ер ажратиш, ускуналар етказиб бериш ва молиявий томондан таъмин этиш ҳам нормал ҳолда бормоқда. Шундай экан, қолоқликнинг сабаби нимада? Унинг асосий сабаби яна планлаштиришнинг тўғри ташкил этилмаслигидадир. Иккита болалар боғчаси, шаҳримизда икки йилдан буён қурилаётганлигига нима деса бўлади?! Ваҳоланки, уларни фойдаланишга топшириш шу йилнинг 2 ва 3 кварталига белгиланган.

Нормал планлаштириш тўғрисида аввало планлаштириш органлари, буюртмачилар, асосан Тошкент шаҳар ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси ғамхўрлик қилиши керак.

Лекин, қолоқликнинг асосий сабаби шугина эмас. Маблағларни ўзлаштириш иши сустлик билан бормоқда. Масалан, «Главташкентстрой»нинг бирон-бир тресги бу йил болалар боғчаси қурилиш ишини уддалай олгани йўқ. 159-қурилиш трестида аҳвол чатоқ. Болалар боғчаси қурилиши ярим йиллик планини трест 37,2 процент бажарди.

Ана шу микрорайондаги 40-болалар боғчаси қурилишида ҳам шунга ўхшаш камчиликларга дуч келамиз. Бу ерда қурилиш ишларини олиб бораётган 13-бошқарма бинокорлари ишни ўз ҳолига ташлаб қўйдилар. Марказ—15 кварталида боғча қураётган 9-қурилиш бошқармасининг иши ҳам бундан яхши эмас.

Болалар боғчаси қураётган ўртоқ Петров бошлиқ комплекс бригада Н. Злобин методида ишлаш учун йўлига ўтқазиб қўйилган.

Трактор заводи ёнидаги шаҳарчада қурилаётган 76-болалар боғчасидаги аҳвол бундан ҳам ташвишлидир. Бу ерда 8-қурилиш бошқармаси ишламоқда. Қурилишни бекорга туя гўшти еган, деб айтишмайди. Чунки, болалар боғчаси 1969 йил планига киритилган эди. Аслида уни шу йилнинг июнь ойида қура бошладилар. Объектни йил охирида фойдаланишга топширилиши ғўрисида гапириш ноўриндир. Етти ой мобайнида 185 минг сўм ўрнига 27 минг сўм ўзлаштирилди.

Юнусобод массивида 31- ва 64-болалар боғчаси сустлик билан қурилмоқда. Бу боғчалар қурилишига 159-трест ғамхўрлик кўрсатиши керак. Сергели шаҳридаги 140 ўринли болалар боғчаси қурилишида ҳам аҳвол шундай. Уни 3-трестнинг 23-бошқармаси қуриши ва 3 кварталда фойдаланишга топшириши керак. Бу ерда юз минг сўмлик ўрнига, ўн бир минг сўмлик иш бажарилган холос.

Болалар муассасалари қурилишида 4- ва 6-қурилиш трестлари ҳам ярим йиллик планни бажара олмадилар.

Болалар муассасаларининг муддатида битказилмаслигининг асосий сабабларидан бири йиғма темир-бетонлар ва металларнинг вақтида етказиб берилмаслигидир. Бундан ташқари ишчилар ва малакали инженер-техник ходимлар етишмайди. Трест ва бошқарма раҳбарлари, буюртмачилар боғча қурилишига етарли эътибор бермаяптилар. Шунингдек, ёрдамчи пудрат ишларини бажарувчи ҳамда Тошкент «Сантехгазмонтаж» трести номига жиддий эътирозлар билдириш мумкин. Чунки, улар боғча ва яслиларни фойдаланишга топширишни кетга суриб келмоқдалар. Санитария-техника ходимларининг айби билан 40, 42-боғчаларни фойдаланишга топшириш кетга сурилиб келмоқда. Улар санитария-техника ускуналари заводи буюртмаларни вақтида етказиб бермаётганлигини баҳона қилмоқдалар. Завод бир неча бор танқид қилинсада, танқидлар унга кор қилмаяпти.

Болалар муассасалари қурилиши устидан юқорида номлари келтирилган ташкилотлар назоратни кучайтиришлари керак. Шунингдек, район ижроия комитетлари ҳам талабчанликни оширишлари зарур.

Е. ЧЕРЕПАНОВ,
шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори.

В. ВЕЛИХ,
фойдаланишга топшириладиган объектлар қурилиши устидан назорат қилувчи шаҳар штабининг аъзоси.

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Табиат ва медицина

Дардга даво

ЗАҲАРИДАН БОЛИ ТОТЛИ ✦ МИНГ ДАРДГА ДАВО ✦ АСАЛ ЕЙИШ МЕЪЕРИ ✦ ЭНГ МЕҲНАТКАШ ЖОНИВОР

Бу — асаларилардир. Уларнинг ҳар бир уясида, Ўзбекистон шароитида, 30—35 килограмм асал, бир кило чамаси мўм пайдо бўлади. Кераклигича она ари сути (апилок) ва ширач — ҳам (прополис) олинади. Асал бир-биридан сифати ва манбаи туфайли фарқ қилади. Суюқ оқ ранглидан, кул ранг ва ҳаттоки қора ранггача асал бўлади, бол заъфарондек ялт-ялт жилваланади. Асалнинг тагига чўккан оқ ва қаттиқ қисми асосан (35 проценти) узум қанди бўлиб, устидаги қуюқ қисми мевалар қандидан ҳосил бўлган. Кунгабоқар ва пахта гулидан ҳосил бўлган асал одатда сарғиш бўлади, вақт ўтиши билан аста-секин қотади. Оқ қурай (псолария) асали оппоқ бўлиб, тез қотади, заъфарондек тоғ асали хушбўй бўлади, узоқ муддат қотмайди.

Гул шайдолари — асаларилар табиатан покиза маҳлуқлардир. Спиртли ичимликлар, тер, ҳайвон ва ҳашоротлар ҳиди, мажақланган биродарининг ҳиди, заҳар ҳиди асаларининг ғазабини қўзғайди. Асаларилар бундай покиза бўлмасалар эди, юқумли касалликларга — септицимия, паратифнозематоз каби касалликларга осонгина дучор бўлардилар. Гул шайдоларининг, афсуски, яна бир қатор кушандалари бор. Асаларихўр қушлар, ковокарилар ва ари бўриси (филант) шулар жумласидандир. Қадим замонлардан бери асаларилар айиқ полвон билан чиқиша олмайдилар. Ёввойи асаларилар ва айиқлар ҳануз навбати билан бир-бирларининг жазосини бериб юрадилар.

Асалари заҳрининг даво эканлиги қадим замонлардан маълум. Қўҳна Хитой, Юнон медицинаси ва шунингдек рус халқи асалари заҳрини кўп касалликларда нафи бор деб билган.

Рус ҳарбий врачи Любарский (1897 йил) оғир бод касалига мубтало бўлган беморларни асалариларга чақтириб, муваффақиятли даволаган. Венгалик врач Терч (1912 йил) бод билан оғриган 660 касалдан 544 тасини асаларига чақтириб, мутлоқ соғайтириб юборган. Қолган 116 та бемордан 99 таси чала тузалган. Заҳарнинг фақат 17 кишига нафи бўлмаган. Олимнинг фикрича, бу 17 киши жуда оғир аҳволда бўлган.

Дарҳақиқат, асаларичилар орасида бол касали деярли учрамайди. Совет медицина олими Кроль биринчи бўлиб, бел бодини (ишиорадикулитни) асалариларга чақтириб даволаган. Умуман, бўғин оғриғининг турли хилларида асаларининг заҳари манфаатли, дейдилар. Асаларилар заҳрида гистамин моддаси бўлгани учун уни қон босими ошиб кетганда ҳам нафи бор. Чунки гистаминнинг томирларни равон қилиб, қон босимини пасайтириш хусусияти бор.

Аммо орамизда асаларининг заҳрига бардош беролмайдиган одамлар ҳам йўқ эмас. Ари чақдими, оғриқ, устига шиш қўшилади, иситма чиқиб, эшакеми тошади, кўнгил айниб, қусади, ҳам. Демак бу хил кишилар мижозига асаларининг заҳри сира тўғри келмайди.

Асалари чаққанда унинг нинаси баданда қолади, арининг ўзи ҳалок бўлади. Нина эса бадан учун ёт нарса бўлиб, бунинг устига у заҳарлидир. Нинани эҳтиётлик билан олиб ташланади, йод суртиб қўйилади, кўз, лаб, оғиз бўшлиғи ва энгак ари чақишига хийла нозик бўлиб, кишини безовта қилиб қўяди. бундай пайтда ҳеч бир чўчимай шифокорга мурожаат қилинг.

Ширинликлар шоҳи — асалдир, у кўз ёшидек тиниқ, ярага малҳам, танга роҳати жондир дейдилар.

Асалнинг кони даво эканлиги азалдан маълум. Бундан 3500 йил илгари мисрликлар ички ва ташқи жароҳат ва яраларни асал билан даволаганлар. Суқрот ҳаким, Абу Али ибн Сино ва бошқа ҳакимлар тажрибасида асал муҳим ўрин эгаллаган. Ҳамирга, масалан, асал қўшиб бойлаб, бир қанча тери касалликларини ва яраларни асоратсиз соғайтириб юборганлар. Чунки асал ярага табиий озуқа сифатида сингади, йиринг туғдирувчи микробларни (стафилококк, стрептококк) ўлдиради. Шунингдек, асалга юракбуруғ (дизентерия), ички терлама (брюшной тиф) микроблари ҳам бардош беролмайди. Микробларни ҳалок этиш хусусиятидан фойдаланиб, Искандар Зулқарнайн жасадини асалга кўмиб, Ҳиндистондан Юнонистонга олиб кетишган. Ўша маҳалларда йирингли кўз оғриғини ҳам асал билан даволашган.

Асал ошқозон-ичак касалликларида (меъда ва 12 бармоқ ичак яраси), ич кетиши-ю, қабзиятда ҳам жигар ва ўт қони хасталикларида яллиғланишни қайтарувчи, ҳужайраларни тикловчи аъло даводир. Юрак мушагини, жигар ҳужайрасини бамисоли суғоради, озиқлантиради. Натижада, юрак ва жигар фаолияти ошади. Профессор Голомб юрак-томирлар касаллигини даволашда биргина асал билан чекланиб, бошқа дори-дармон қўлламаган. Шу билан бирга, асал нафас йўллари, ўпка касалликларида ҳам кенг қўлланилади. Кўкрак юмшайди, балғам осон кўчади. Йўтал камаяди, нафас равон бўлади. Қадимий Ҳиндистонда ўпка силини биргина асал билан даволаганлар. Ўз вақтида ва меъёрида асал истеъмол этиб юрган соғу беморлар, ёшу қарилар саломатлик жиҳатидан нақд фойда кўришган, чунончи қонда гемоглобин, юзда ранг, билакда куч, кўзда нур пайдо бўлган, узоқ умр кўришган. Бунга асаларичилар ҳаёти, соғлиги мисол бўла олади.

Катта кишиларга асал 100 —200 грамм миқдорида раво кўрилади. Эрта наҳорда 30—60 грамм, пешинда 40—80 грамм, кеч пайт — 30—60 грамм ейиш мумкин. Асални овқатдан бир-бир ярим соат олдин, овқатдан уч соат чамаси кейин ичилади. Асални ширчой, сут ёки ширгуруч билан баҳам кўрган яхши. Чанқаганда асални совуқ чой, тоза сув билан шимирмабсиз, мазза қилмабсиз.

Саратонда асални чой билан ичиш чанқоқни босибгина қолмай, кишини руҳан ва жисмонан тетик қилади, юрак ва мия фаолиятини тиклайди. Асал истеъмол этиб юрган ёш болалар бошқа тенгдошларига кўра хийла дуркун ўсадилар. Асалдан парҳез бўлмаса керак.

Асалнинг кони даволиги бежиз эмас. Мўмиё, тиёқ ва илон заҳари каби асалда ҳам қарийб 60—80 хил турли-туман кимёвий моддалар мавжуддир. Уларнинг бир қанчасига организм доимо муҳтождир. Асалнинг таркибида узум қанди (глюкоза), мевалар қанди (фруктоза), қамишқанди, азотли ва азотсиз оқсиллар, органик кислоталар, декетринлар, минерал тузлар, микроэлементлар, витаминлар ва яна бир қанча моддалар мавжуддир. Сув атиги 20 процентни ташкил қилади.

Республикамизда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қошида асаларичилик бошқармаси, областларда (Тошкент, Фарғона, Хоразм ва Қорақалпоғистон Автоном республикасида) эса асаларичилик совхозлари барпо этилган. Бу соҳада эришилган дастлабки натижалар қувонарлидир. Асал мўл-кўл бўлади, марҳамат, истеъмол қилинг, дард кўрманг.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
медицина фанлари кандидати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

Т. ТЎХТАЕВ,
Ўзбекистон асаларичилик бошқармасининг бош зоотехниги.

Яқинда ташкил этилган Тошкент Давлат оперетта театрининг томошалари муваффақият билан ўтаяпти. Ёш театр коллективи қисқа фурсат ичида И. Штрауснинг «Қувноқ уруш», Ю. Милютиннинг «Чанитанинг бўсаси» каби асарларини саҳналаштирди.

СУРАТДА: «Чанитанинг бўсаси» опереттасидан кўриниш. Бу асарда жаҳон ёшларининг тинчлик учун кураши ҳақида ҳикоя қилинади.

М. Нуриддинов фотоси.

Оталар шуҳрати— фарзандларники

НАМАНГАН. 10 сентябрь. (ЎзТАГ). Беш кундан буён областда жанговар шон-шуҳрат ҳафталиги давом этмоқда. Бу ҳафталикда шаҳарликлар ва колхозчилардан минг-минглаб кишилар иштирок этмоқдалар.

Уруш ветеранларининг ёшлар билан бўлган учрашувлари қизғин ва самимий ўтмоқда. Совет халқининг кўрсатган буюк жасоратининг муфассал тафсилотини, манфур душман-фашистлар Германияси устидан ғалаба қозониш учун қандай курашилганлиги ва бу ғалабага қандай қилиб эришилганлиги тўғрисидаги муфассал ҳикояни ёшлар ветеранларнинг ўз оғизларидан эшитмоқдалар. Москвадан келган фахрий меҳмонлар-истеъфодаги генераллар К. Телегин ва Ф. Лисицин билан, республика пойтахтининг намояндалари генерал В. Сохацкий, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Б. Бобоев билан бўлган учрашувлар айниқса мароқли бўлди.

Учрашувларда сўзга чиққан ветеранлар ёшлар ўзларининг шонли меҳнатлари, ўқишлари, Ватанга бўлган меҳр-муҳаббатлари билан оталарининг ўзларига мерос бўлиб қолган шон-шуҳратларини муносиб давом эттирадилар, деб астойдил ишонч билдирдилар.

(ЎзТАГ).

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Юз кўприкли шаҳар

Ярим миллион аҳоли яшайдиган қадимий поляк шаҳри Вроцлав Польшада «100 кўприкли» шаҳар сифатида маълум. Врацлав орқали шаҳарнинг энг катта сув артерияси — Одра дарёси оқиб ўтади. Унинг Шленза, Олава, Бистрица, Видава сингари ирмоқлари бор.

Вроцлав кўприклари орасида энг узуни Варшава кўпригидир. У Одра устидан чорак километрга чўзилган. Инженерлик конструкцияси жиҳатидан энг ғалатиси деб Грюнвальд кўпригини аташ мумкин. Бу Польшадаги ягона осма кўприкдир. Кўприкларнинг энг эскиси Пясков кўприги ҳисобланади, ў ўтган асрда — 1863 йилда қурилган.

АПН.

Итлар иззатда...

Англиянинг давлат ички ишлар министри Марк Карлайл яқинда умумпалатада гапириб, Лейчестердаги қамоқхонада ҳар тўрт қўриқчи итни сақлаш учун маҳбусни сақлаш учун сарфланаётганидан икки баравар кўп пул сарфланаётганлигини маълум қилди. Жумладан, итни боқиш учун бир ҳафтада уч фунт стерлинг сарфланади, маҳбусни боқиш учун ҳафтада бир ярим стерлинг сарфланади. Агар Англияда қарилик учун нафақа ҳажми ҳафтасига 1,85 фунт стерлинг билан 3 фунт стерлинг ўртасида тебраниб туриши ҳисобга олинса, бу факт янада жанжалли характерга эга бўлади.

АПН.

Директорнинг ғазаби

Канзас штатидаги (АҚШ) ҳайвонот боғининг директори боғдаги ҳайвонлардан бирини сотишини маълум қилди. Бу ерда гап бир пайтлар ювош бўлган, лекин кейинги пайтларда бир машина томошабинларга тош отишга жазм қилган фил ҳақида бораяпти.

Фил шўрлик бу ҳунарни ҳайвонот боғига келиб турадиган шўх болалардан ўрганганди.

АПН.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ЎҚИШ УЧУН СССРга ЖЎНАБ КЕТИШДИ

ДАККА. (ТАСС). Бангладеш йигит ва қизларидан 200 киши бу йил совет олий ўқув юртларида ўқиш учун СССРга жўнаб кетишди. Республика ёш авлоднинг энг яхши, ғоят қобилиятли намояндаларини ўқиш учун советлар мамлакатига юбормоқда. Бу ердаги саралаш комиссиясида хабар беришларича, абитуриентлар жуда қаттиқ конкурс имтиҳонидан ўтишган— бир ўринга ўттиз беш киши тўғри келган.

Бу ёшлар Совет Иттифоқининг олий ўқув юртларида ёш республикани ривожлантириш учун ҳаётий зарур ихтисосларни —ирригация ва мелиорация, геологияни, инженерлик ишини, медицинани ўрганадилар. Бир неча киши мамлакат тарихида биринчи марта классик музика ва хореография «сирлари»ни эгаллай бошлайди. Бангладеш олий ўқув юртларини тамомлаб чиққан 16 киши Совет Иттифоқидаги аспирантураларда ўқийди.

Маҳаллий газеталар СССРда ўқий бошлаган бангладешлик студентларнинг хатларини босиб чиқармоқда. Бу хатларда ўзларига замонавий илм-фан, техника ва маданиятни эгаллаш имконини бераётган совет давлатига ташаккур изҳор қилинади.

Алоқа техникаси экспорт қилинмоқда

БУДАПЕШТ. Венгрия Халқ Республикасида алоқа техникасини ишлаб чиқариш жуда тез ривожланиб бормоқда. Кейинги ўн йил ичида саноатнинг бу тармоғи йилига ўрта ҳисобда 14 процентдан ривожланиб борди. Унинг маҳсулоти ички ва халқаро бозорларда эътибор қозонди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида Венгрия алоқа воситаларини тайёрлашга ихтисослаштирилганлиги замонавий кўп серияли ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконини берди.

«Будавокс» заводи телефон станциялари учун асбоб-ускуналар, радио телефонлар ва бошқа алоқа воситаларини етказиб бераётган мамлакатдаги энг катта корхонадир. Завод маҳсулотининг 80 проценти бошқа мамлакатларга юборилмоқда. Экспортнинг шу моддаси бу йил 1970 йилдаги 630 миллион форинт валюта ўрнига давлатнинг 850 миллион форинт валюта олишини таъминлайди.

Совет Иттифоқи Венгрия алоқа техникасини энг кўп миқдорда сотиб олмоқда. Венгрияда ишлаб чиқарилган алоқа асбоб-ускуналари ва воситаларининг 82 процентини Совет Иттифоқи сотиб олмоқда. Бу маҳсулотни бошқа социалистик мамлакатларга етказиб бериш ҳам тез кўпаймоқда. Чунончи, бу йил Чехословакияга 200 миллион форинт валюта миқдорида алоқа воситалари етказиб берилади. «ВХРда ясалган» маркаси қўйилган марказий телефон станцияларига мўлжалланган асбоб-ускуналарни Польша, ГДР, Куба бажонидил сотиб олмоқда.

ФОЙДАЛИ ВИЗИТ

БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). Бельгия савдо-иқтисодий делегациясининг шу йил ёзда СССРга қилган сафари ғоят фойдали бўлди ва бу визит ҳар икки мамлакат ўртасидаги амалий алоқаларни кенгайтиришда сезиларли натижалар беради, деб айтиш учун барча асослар бор. Бельгия ташқи савдо масалалари билан шуғулланувчи давлат секретари А. Кемпинер бўлиб ўтган матбуот конференциясида ана шу гапларни айтди. Шу йилнинг беш ойи мобайнида, деди у, Бельгиянинг Совет Иттифоқига чиқараётган моллари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 65,9 процент кўпайди. Бельгиянинг бошқа социалистик мамлакатлар билан савдо ҳажми ҳам ошди.

▲

Жанубий Вьетнам. Уруш туфайли ўз ватанидан ҳайдалган деҳқонлар қишлоқларига қайтмоқдалар. Революцион ҳукумат уларнинг осойишта меҳнатга қайтишига ёрдам бераяпти.

СУРАТДА: бу ерларда яқиндагина жанглар бўлган эди.

ТАСС —фотохроникаси.

▼

Ёшарган шаҳар

ВАРШАВА. Конинда бундан ўн йилча муқаддам бўлган киши ҳозир Варшава — Познань автомобиль йўли яқинида жойлашган бу шаҳарни танимай қолади. Шаҳар гербида тўрт от тасвирланган бўлса ҳам, лекин у билан танишган киши гербни ўзгартириш керак экан, деган фикрга беихтиёр келиб қолади. Чунки ҳозир Конинга борган киши юқори кучланишли электр симларининг жимжимадор тиргакларига, баҳайбат завод трубаларига кўзи тушади. Кулранг кўмир қазиб олинаётганлигини ва саноат корхоналарининг замонавий биноларини кўради. Кулранг кўмирнинг бой кони очилган бу ёш шаҳар Польшанинг иқтисодий харитасида кейинги 20 йил ичида пайдо бўлган йирик саноат марказларининг ўн бешинчисидир.

Кониннинг ҳозирги қиёфасини тасаввур қилмоқ учун қуйидаги маълумотларни эслатиб ўтайлик: бу ерда кулранг кўмир қазиб олувчи тўртта карьер, ҳар бири 1.400 минг киловатт қувватга эга бўлган учта йирик электр станция, катта ТЭЦ, ПХРда иккинчи ўринда турувчи ва Венгриядан келтирилган гил асосида ишловчи алюминий комбинати бор.

Бир километр узунликдаги саноат объектининг биноси кишини ҳайратда қолдиради. Бу ерда ҳар йили мамлакат учун 100 минг тоннадан кўпроқ оқ металл ишлаб чиқарилади. Корхонадаги ҳамма ишлаб чиқариш жараёнлари автоматлаштирилган, саноат телевидениесидан кенг кўламда фойдаланилмоқда.

МУҲИМ ВАЗИФА

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Кейинги йиллар мобайнида Ҳиндистон экономикаси давлат секторининг корхоналари катта муваффақиятларга эришдилар. Ҳиндистон ҳукумати ҳузуридаги давлат сектори ишини кузатувчи комитетнинг ҳисоботида кўрсатиб ўтилишича, ана шу корхоналар маҳсулотининг жами қиммати 1967-1968 молия йилидаги 1 миллиард 40 миллион рупияликдан 1971—72 молия йилида 2 миллиард 150 миллион рупияга етди. Маҳсулот ишлаб чиқариш бундай ўсганлиги туфайли мамлакат четдан маҳсулот сотиб олишни анчагина камайтиришга, чет эл валютаси сарфини камайтиришга муваффақ бўлди, бу эса мамлакатнинг ўзини ўзи таъминлашга эришиш вазифасини ҳал этишга кўмаклашди. Бундан ташқари давлат секторининг муваффақиятли иши мамлакатдаги ишсизларни камайтиради. Ҳар йил давлат сектори корхоналаридаги ишчилар 6—8 процент кўпайиб бормоқда.

Айни вақтда, деб уқтирилади ҳисоботда, давлат секторининг янада муваффақиятлироқ ишлаши ва унинг турли корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ҳукумат бир қанча тадбирларни кўриши зарур. Шу мақсадда комитет ишчиларни оммавий равишда ўқитишни кенгайтиришни, уларнинг корхоналар иқтисодий турмушидаги иштирокини кучайтиришни, бутун давлат сектори ва алоҳида ҳар бир корхона ишини планлаштиришга тобора кўпроқ аҳамият беришни, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини ошириш учун курашишни, мамлакат ичкарисида ва унинг ташқарисида маҳсулот сотиладиган бозорларни пухта ўрганишни тавсия этади. Давлат секторини мустаҳкамлаш, деб таъкидланади ҳисоботда, ҳукумат олдида турган муҳим вазифадир. Шу йўл билангина экономикани ривожлантиришда янги муваффақиятларни таъминлаш ва мамлакатнинг ўзини-ўзи таъминлайдиган бўлишига эришиш мумкин.

Бир уйдирма хабарнинг манбалари

Жанубий Африкадаги «Ранд дейли мейл» газетаси «жуда кўп масалалар устида музокаралар олиб боришга тайёргарлик кўриш мақсадида» Жанубий Африка Республикаси билан Совет Иттифоқи бир-бирлари билан алоқа қилаётганликлари бизга маълум бўлиб қолди, деган хабарни босиб чиқарди.

Бу хабар нуқул уйдирма эканлигини айтиб ўтишнинг ҳожати бўлмаса керак. Бу уйдирма хабарнинг манбалари хабар мазмунидан ҳам кўриниб турибди: бу гапни Пекинда ўйлаб чиқариб, бу ердан бошқа мамлакатлар матбуотига йўналтирганлар. Хитой пропагандасининг бунақа уйдирмалар ясаш билан шуғулланаётганлиги янгилик эмас. Бундай миш-мишлар тарқатишдан кузатилаётган мақсад нималиги ҳам ҳаммага аён. Пекинда шундай миш-мишларни тўқиб чиқазиб, Совет Иттифоқининг сиёсатини обрўсизлантиришга уринмоқдалар. Чунки, Совет Иттифоқи миллий мустақилликни мустаҳкамлаш учун, Жанубий Африка Республикасининг маъмурлари амалга ошираётган шармандали апартеидга қарши одилона кураш олиб бораётган Африка мамлакатларини ҳар доим қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватламоқда. Иғвогарлик мақсадида ўйлаб чиқарилган бу уйдирма Пекин советларга қарши олиб бораётган шиддатли кампания билан ҳамоҳанг эканлиги очиқ кўриниб турибди.

Пекин советларга қарши қаратилган бу уйдирма хабарни чет эл матбуотига йўллаш билан бошқа бир мақсадни, яъни Хитойнинг Претория нинг ирқчи режими билан савдо-сотиқ қилаётганлигидан иборат шармандали фактни хаспўшлаш мақсадини ҳам кузатаётганлиги сезилиб турибди.

Ганада чиқаётган ҳафталик «Палавер» газетасининг охирги сонида «Хитой ирқчи режимлар билан ҳамкорлик қилмоқда» сарлавҳали мақола эълон қилинди. Шу мақолада Африкадаги ёш мамлакатларни сизларга биз «ҳайрихоҳлик» қилаётирмиз, деб сўзда ишонтиришга уриниб, амалда эса Жанубий Африка Республикаси ва Родезия билан иқтисодий алоқаларни тобора кўпроқ кенгайтираётган Пекин раҳбарларининг икки юзламалиги кўрсатиб берилган. Хитой, деб ёзади «Палавер» газетаси, ҳар йил Родезиядан 70 минг тонна хром рудаси сотиб олмоқда.

Хитойнинг ташқи ишлар министри Цзи Пэн-Фэй Англияга қилган визити чоғида, деб ёзади «Палавер» газетаси, Жанубий Африка Республикасидан ва Родезиядан стратегик хом ашё ва кончилик ускуналари сотиб олишдан Хитой Халқ Республикаси манфаатдор эканлигини уқтириб ўтди. У Лондон ва Гонкогдаги савдо фирмалари орқали махфий битимлар тузишда ёрдам беришни Англиядан илтимос қилди. (Англия Жанубий Африка Республикаси ва Родезия билан жуда яхши муносабатда эканлиги ҳаммага маълум).

Г. ДРАГУНОВ. ТАСС шарҳчиси.

ХАБАРОВСККА дорилар ортилган навбатдаги контейнер келди. Дори-дармонлар орасида социалистик ҳамдўст мамлакатлар бирлашмалари ва фирмаларида ишлаб чиқарилган препаратлар ҳам бор.

Фармацевтлар маҳсулот айирбошлашаяпти

Хабаровск ўлкасига ГДР, Венгрия, Польша, Чехославакия, Болгария, Югославия каби мамлакатлардан юздан ортиқ хил дори-дармонлар келади. Мана масалан, қон босимини пасайтиришда ёрдам берадиган гемитонт препарати. Бу дори ГДРда ишлаб чиқарилган. Польшада яратилган астмопент астма касалликларига, Югославияда яратилган герамицин бир қанча касалликларнинг тузалишига ёрдам беради.

Хабаровск, Благовешченск, Комсомольск на Амуре шаҳарларининг аптекаларида «врач бурчаклари» ташкил қилинган. Бу ерда янги дорилар ва уларни қўллаш тартиби кўрсатилган бўлади.

Хабаровск химия-фармацевтика заводи ҳам ўз навбатида Чехословакия ва Болгария медикларига иккита посилка жўнатди. Уларда ушбу заводда ишлаб чиқарилган дорилардан намуналар ва тайгада ўсадиган доривор кўкатлар бор эди.

Хабаровск.

Евгений БУГАЕНКО, АПН мухбири.

Илон заҳрига қарши дори

Шу пайтгача илон чаққанда ишлатиладиган ягона восита турли хил заҳарга қарши: гурза илон, бўғма илон, кўзойнакли илон заҳарига қарши ишлатиладиган сивороткалардан иборат эди. Беморни сақлаб қолиш учун врач уни қандай илон чаққанлигини билиши керак эди. СССР соғлиқни сақлаш министрлигининг вакцин ва сиворотка илмий-тадқиқот институтида яқинда илоннинг уч хили чаққанда ишлатиладиган нодир восита — поливалентли заҳарга қарши сиворотка кашф қилинди. Бу фактни АПН мухбири институт директори, медицина фанлари доктори Абдураҳим Обидовдан шарҳлаб беришни сўради.

— Бир неча йил муқаддам, — деди профессор Обидов, — заҳарли илонларнинг айрим хиллари чаққанида ишлатиладиган сивороткалар кашф этилган эди. Лекин ҳар қанақа илон чаққанда ишлатиш мумкин бўлган ягона воситани топишга олимлар муваффақ бўлаолмагандилар.

Бундай сивороткани тошкентлик бир группа олимлар (В. Федорук, Р. Жаваков, Ф. Тошмуҳамедов) кашф қилишди. Тажрибалар 1971 йилда бошланди. Энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган махсус лаборатория ташкил этилди. Зарур воситани топишдан аввал, биз ер куррасининг турли географик зоналаридаги заҳарли илонларни ўрганиб чиқдик, чунки улар баъзи бир хусусиятлари жиҳатидан бир-бирларидан фарқ қиладилар. Биринчи тажрибалар олдиндан гурза илоннинг заҳари билан заҳарлантирилган, кейин эса (ижобий натижалар олингандан сўнг) бўғма ва кўзойнакли илонларнинг заҳари билан заҳарлантирилган отларда ўтказилди. Заҳарлантиришнинг учинчи циклида (ҳар бирининг муддати 60—70 кун) организмда барча уч заҳарни енгиш хусусияти ўсиши аниқланди. Олинган тоза сиворотка назорат учун юборилди. Натижаси кутилганидан ҳам зиёда бўлди.

Янги сиворотка кишини учта илон: гурза, бўғма ёки кўзойнакли илонлардан бири чаққанида бир дозаси юборилса шифо топиб кетишини гарантиялайди. Битта кичкина ампулада бир доза сиворотка бўлади. Бу дозани ҳар қандай шароитда, ҳатто ёнингизда врач бўлмаган тақдирда ҳам юборишингиз мумкин. Инсон танасига юборилгандан кейин икки минут ўтгач, сиворотка қон орқали организмга тарқалади ва илон заҳрини йўқотади.

Шундай қилиб, зарур хусусиятга эга бўлган сиворотка олинди. Эндиликда уни сақлаш шароитини ишлаб чиқиш, унинг яровчанлик муддати проблемасини ҳал этиш лозим. Қисқаси, олдинда ҳали ишлар кўп, лекин шу йил декабрь ойида янги дорини саноат йўли билан ишлаб чиқариш бошланади.

Григорий КОЛОБОВ.
АПН мухбири.

▲ ▲

Озарбайжон ССР Боку химия-фармацевтика заводида деярли 80 хил дори-дармонлар ишлаб чиқарилади. Завод маҳсулотлари Болгария, Румыния, Венгрия сингари бирқанча чет мамлакатларга ҳам юборилади.

СУРАТДА: Наталья Волкова мой-дорилар учун идишлар ишлаб чиқаряпти.

А. Тавакалов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

▼ ▼

Саид ФОИИҚ
Турк ёзувчиси.

ИМОМ АФАНДИ

ҲИКОЯ

— Йўқ, эшитмаганман!

— Эшитгансан! Фақат, эътибор бермагансан-да. У кўпинча тўр тўқиётганда, уни ямаётганда қўшиқ айтади. Яқиндан туриб унинг нақадар зўр овози бор эканлигини билмайсан. Гўё мунгли инграётганга ўхшайди. Жуда секин куйлайди-да, зўрға-зўрға эшитилади. Лекин қирғоқдаги чодирда ўтириб, қўшиқ айтаётганида тинглагин-а. Қайиққа ўтиргин-у, очиқ денгизга қараб 10 минут нарига сузиб бориб, қулоқ сол. Шундай узоқда ҳам Антимоснинг овози эшитилаверади. Атроф сокин. Жим-жит. Қайси тарафга сузиб борма, барибир унинг овози эшитилаверади. Яна қандай дегин!.. Утириб узоқ-узоқ қулоқ сол. Шунда бутун қалбингни ғамгинлик қамраб олади. Яна бироз суз, қўрқма, овоз барибир йўқолмайди. Ундан ҳам узоқроққа сузиб борганингдан кейин эса овоз эшитилмай қолади. Шунда қирғоққа суза бошлайсан. Гўё сен балиқ овига чиққансан-у, денгиз қаърининг мовий нурлари ва унда сузиб юрган балиқларга тўйиб-тўйиб тикиласан. Фақат шундагина унинг қўшиғи тангрини эмас, инсон қудратини шарафлаётганини тушунасан. Балиқчи худони шарафлаяпман деб ўйлайди-ю, лекин қўшиғида денгиз куйланади. Антимос 80 дан ошиб, қариб қолди. У ҳаётда ҳеч нимга ёмонликни раво кўрмаган. Бутун умрини қўлида тўр билан денгизда ўтказди. Шундан нон еди, агар у икки кун овга чиқмаса, оч қолиши аниқ. 70 йил балиқчилик қилади-ю, топгани бир кундан ортмайди. Денгиз хазинасидан у ўзига қанча керак бўлса, шунчагина олади. Бировникига кўз олайтирмайди. Агар сен уни денгиз ҳақидаги қўшиқлари менга қандай ёқишини билсанг эди! Уларда ҳаётга чексиз муҳаббат, миннатдорчилик куйланади. Айтмоқчи, сен буларни барибир тушунмайсан... Черковда ҳам мен ер ҳақида қўшиқ куйлайман, лекин менинг қўшиқларим фақат гуноҳкор ноласи, холос. Чунки мен эзилган халқнинг миясини дин билан заҳарлаб келаётган гуноҳкорман. Зарҳал либосга ўралиб олиб, ер ҳақида қўшиқ айтаман. Ибодатчилар менинг алдаётганлигимни билишсами, улар берадиган назрниёздан ҳам қуруқ қолиб, очликдан ўлган бўлардим...

У энгашиб, қўлига яна бир сиқим тупроқ олди.

— Мен қўшиқларимда шу тупроқни мадҳ этаман. Черковга келиб бир қулоқ солгин-а?! Балиқчини ҳам эшитиб кўр. Унинг қўшиқлари денгизни мадҳ этади. У қандай бахтли. Узи бехабар ҳолда ҳақиқатга йўл топган. Бутун ҳаётида балиқлардан бошқа ҳеч кимга ёмонлик қилмаган. Мен бўлса, ўтакетган гуноҳкорман. Шунинг учун бўлса керак, ҳамма балиқчи ва деҳқонларни севаман. Фақат уларни... Шунақа...

Мен имомнинг оятларини ибодат пайтида эшитдим. Балиқчи овозини ҳам яқиндан, ҳам узоқдан эшитиб кўрдим. Лекин барибир прослав оятларининг сири мен учун қоронғу бўлиб қолса-да, тушимда ҳам, ўнгимда ҳам уларнинг овози қулоғим остида жаранглаб тургандай бўлди. Уйқусиз кечалари дераза олдида турган пайтларимда бу ўйчан икки овоз садоси ҳамон эшитилаётгандек эди. Ҳа, имом афандини меҳнат қилаётганида кўрсангиз эди! Бундай қараганда, унинг имом эканлигини фақат қора соқоли бўлмаса, ҳеч билиб бўлмасди.

Деҳқонлар имомни бора-бора ёқтирмай қолишди. У эса ҳамма билан бир хил, яхши муомалада бўларди. У ўзи ҳақида тарқалган ҳар хил миш-мишларга эътибор ҳам бермасди. Лекин барибир кафеда ҳар замон:

—Ким мен ҳақимда: хотинларга кўз олайтиради, деган гап тарқатди?.. —деб сўраб қоларди. Ҳамма чурқ этмасдан ўтирар, у бўлса, ғийбатчининг кўзларига тикилганича давом этарди. —Аёлларни севиш, — бу ҳаво билан нафас олишдай бир гап. Ҳар бир яшаётган одам ҳаво билан нафас олади-ку, тўғрими, болаларим?

Мен имомни ойдин кечалари ёш грек йигит-қизлари даврасида кўрганман. Оролдаги энг баланд тепалик устида, гулхан атрофида ўтириб, кабоб еб, ароқ ичишарди. Имом қора, узун камзулининг этагини белига қайирганича, бир қўлида ароқ қуйилган қадаҳ, иккинчи қўлида оқ рўмолча ушлаб ўтирарди. Сўнгра у ўрнидан сакраб туриб, ёшгина дўндиқ қиз билан ўйинга тушиб кетди. Ҳар замон-ҳар замонда ўйиндан тўхтаб, қизнинг пешонасидаги терни артиб қўярди.

Қишнинг ҳар шанба куни мен оролга келганимда имомни бизнинг боғда учратдим. У исмалоқ ва пиёз эгатларини кўрсатиб:

—Мана, яна ёлғиз ўзинг келдинг. Бу нимага керак? Ҳаво бўлса совуқ. Ким сенга салат тайёрлаб беради?

Баъзи кунлари ёлғиз ўзим келмасдан, биронта таниш аёл билан келганимда, имом афандининг ёз қуёшидан ялтираган денгиз тўлқинидай кўзларида қувонч мавж урарди.

* * *

Утган ёз у ўлди. Шуниси ҳайратлики, у жигар касалидан, қорни шишиб ўлди.

—Билишимча, менда жигар циррози бўлса керак, — деган эди у учрашганимизда. —Ҳеч шу касал билан оғрийман деб ўйламагандим. Лекин гап касалда эмас, ҳаммасига ёмон одамлар сабабчи.

— Нима бўлди, имом афанди? Мен баъзи нарсаларни эшитдим.

—Э, сен бу миш-мишларга эътибор берма, мен буларни ўйлайвериб, мана йиқилиб қолаёздим. Битта виждонсиз деҳқон менга бўҳтон қилди. Ҳаммаси ёлғон. Сен ишонма... Мен балким ҳали ўлмасман. Бир амаллаб ўзимни оқлайман...

Лекин у ўзини оқлашга улгурмади. Бечора вафот этди. Кейинчалик билсам, у телба бир қизни тузоғига илинтириб, шарманда қилганликда айбланган экан. Мен уни ўлишидан уч кун аввал кафеда учратганман. Жуда ранги ўчган, юзидаги сийрак чечак излари сезилиб турарди. Лекин барибир унинг кўриниши хушбичим, чиройли эди. Фақат ниҳоятда озғин, қорни эса, шишиб кетибди.

— Кеча врач қорнимдан зардоб олди, — деди у. Сўнг ёнгинамиздан чопқиллаб ўтиб кетган ёш, оёқлари келишган қизни кўрсатиб, қўшиб қўйди:

— Бўҳтонни мана шу қиз ҳақида тарқатишганида, тўғриси, бунчалик алам қилмасди.

— Бўлмағур гапларга ҳадеб жиғибийрон бўлмасликни ўзингиз маслаҳат қилган эдингиз-ку?

— Нима ҳам қилардик. Бу сафар қалбимни шу қадар куйдиряптики, ҳеч чидай олмаяпман. Нима учун одамлар бир-бирини қийнашаркин-а?.. Кўриниб турибдики, ажал мени худди ёқамдан ушлаганга ўхшайди. Агар шундай бўлмаганда, одамларнинг ғийбати бунчалик мени куйдирмаган бўларди.

Мен бу ёлғончи, ўғри, аҳмоқларнинг кимлигини кошки билмасам экан. Уларнинг ҳаммаси ўз яқинининг нонини, қизини, уйини қандай қилиб бўлса ҳам қўлга киритишни ўйлагани ўйлаган. Бу менга равшан!.. Мен биламан, уч кундан сўнг ўламан. Шундай бўла қолсин, майли. Лекин мен бу дунёга, она ерга, чиройли қизларга бўлган чексиз муҳаббатим билан кулиб туриб ўламан...

Уч кундан сўнг имом афанди вафот этди.

Русчадан **Муроджон РАҲМОНОВ** таржимаси.

(Боши газетанинг ўтган сонида).

ШОҲРУҲИЯ СИРЛАРИ

Шоҳруҳия шаҳри бунёд этилганлигига олти аср эмас, балки ўн беш аср бўлиб чиқди. Археологик топилдиқлар ва ҳозирга қадар Тошкент воҳасининг қишлоқларида айтилиб келаётган афсоналар ўтган замонлар манзарасини тиклашга ёрдам берди.

Халқ хотирасида сирли лаҳм йўллар тўғрисидаги афсоналар бор. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Археология институтининг экспедицияси ер остидаги шу лаҳм йўлларни топди. Бу йўллар шаҳардан Сирдарё соҳилларидаги жарликларга олиб боради. Шулардан баъзиларининг вазифаси аниқланди. Тўрт метр чуқурликда пишиқ ғиштдан гумбаз қилиб териб борилган қувур ариқнинг баландлиги бир метрча келади. Қувур ариқнинг маълум жойларида сув олиб туриладиган ёки ремонт қилгани тушиладиган қудуқлар ишланган. Қувурлар ариқнинг ҳар ирмоғида сардобхоналар ясалиб, уларда сув сақланган.

Ҳозирча бошқа лаҳм йўллардан ўтиб бўлмади. Темур катта ўғлининг номига қўйган бу шаҳар мустаҳкам қалъа бўлган. Қалъа минораларининг қолдиқлари, ҳунармандлар маҳаллалари излари сақланиб қолган.

Ўрта аср бинокорлари археологларга кутилмаган бир «ҳадя» қолдиришибди. Улар минора пойдеворига намликдан сақловчи қатлам сифатида неча ўн мингта сопол синиқларини теришган экан. Улар бу мақсадда бир вақтлар шоҳлар дастурхонида турган идиш-асбобларнинг синиқларини ҳам териб юбораверишган. Аммо ҳозирги олимлар учун бундай қадимги сопол синиқларнинг аҳамияти катта албатта. Ана шу парчалар Шоҳруҳия ўзидан қадимги шаҳар харобалари устида тикланган деган хулоса чиқаришга ёрдам берди.

12 метрли чуқурликдан топилган идишларни олимлар милоднинг тўртинчи-бешинчи асрларига тааллуқли дейишмоқда. Шаҳар территориясида тахминан ўша замонларда зарб этилган мис чақа ҳам топилди. Чақанинг бир томонида дубулға кийган ҳоким сурати, иккинчи томонида тамға бор.

Дастлабки қазилмаларнинг ўзиёқ шаҳар сирларидан бирини очди. Шоҳруҳия катта савдо маркази — Бенакет ўрнида қурилган экан. Бенакет Ҳиндистон, Хитой, Яқин Шарқ, Ўрта Осиёни боғловчи карвон йўлида турган. Манбалар шундан далолат беради. Шаҳарни Чингизхон тўдалари вайрон қилганлигини ҳам шу манбалардан биламиз. Кейинчалик Темир Бенакет вайроналари ичида Шоҳруҳия қалъа шаҳрини қурган.

Олимлар қадимги шаҳарни тадқиқ этишни давом қилдиришмоқда.

С. ФЕНЮТИН,
ЎзТАГ мухбири.
Самарқанд.

ТАБИАТ БАЙРАМИ

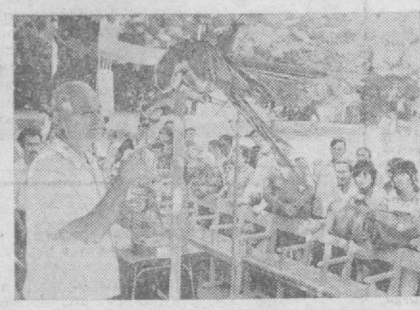

Куни кеча М. Горький номидаги болалар истироҳат паркида навбатдаги анъанавий табиат байрами бўлиб ўтди. Унда кўп сонли табиат дўстлари қатнашдилар. Байрам шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти томонидан ташкил қилинди.

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) Мансур Отабеков ўз тўтиси Ара билан; Врач Борис Синицов томошабинларни ўз хўжалиги билан таништирмоқда. Ишчи Пётр Сивачов дўсти «Дик» маҳоратини намойиш қилмоқчи.

М. Нуриддинов фотолари.

Футбол календарида ўзгаришлар

СССР командаси 26 сентябрда жаҳон биринчилиги учун чилиликлар билан ўтказиладиган саралаш матчида қатнашиши муносабати билан Бутуниттифоқ футбол федерацияси мамлакат чемпионати бир қанча ўйинларининг муддатини ўзгартиришга қарор қилди.

23 сентябрга белгиланган тур ўйинлари октябрь ойининг иккинчи ярмига кўчирилади. 20 октябрда «Динамо» (Тбилиси) —«Спартак», «Днепр» — «Заря» «Динамо» (Москва) —«Торпедо» ва «Карпати» — «Динамо» (Киев) ўйнайди. 21 октябрда «Арарат» — «Динамо» (Минск), «Қайрат» — ЦСКА, «Пахтакор» — «Зенит» ва «Шахтёр» — СКА беллашади. 24 октябрда ЦСКА билан «Арарат» командалари ўйнайди.

20—21 октябрга белгиланган ўйинлар ноябрь ойининг бошида ўтказилади. 1 ноябрда «Динамо» (Москва) — «Шахтёр», «Торпедо» —СКА, «Зенит» —«Динамо» (Тбилиси), «Пахтакор» — «Динамо» (Киев) ва «Қайрат» — «Заря» учрашади. 2 ноябрда «Динамо» (Минск) — «Днепр», «Спартак» — «Карпати» беллашади.

(ТАСС).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12|IX да **Ой тутилган тунда**, 13|IX да **Олтин девор**, 14|IX да **Абу Райҳон Беруний**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12|IX да **Менинг жаннатим**, 13|I да **Жон қизлар**, 14|IX да **Ужарлар**.

Кино

12 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Геркус Мантас — «ЧАЙКА» (18.00, 20.45), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (18.30, 20.45), «МОСКВА» (21.00), «ДРУЖБА» (18.00, 20.40).

Қизлар қасамёди — «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кечқурун).

Аччиқ гуруч — «СПУТНИК», (тоқ соатларда, кечқурун).

Фантомас (2, 3 сериялар) — «ЎЗБЕКИСТОН» (19.00, 21.30).

Дайди —«КЎКЧА» (20.30).

Привалов миллионлари (2 серия) САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (17.10, 20.20).

Бошсиз чавандоз — «МОСКВА» (19.30).

Михай ботир (2 серия) — «ДРУЖБА» (20.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Қизлар қасамёди — «ФЕСТИВАЛЬ»;

Фантомас (3 серия)— «ТЕЛЬМАН номли.

13 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Геркус Мантас (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 21.30), ҲАМЗА номли (11.30, 14.30, 20.30), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 15.00, 18.00, 21.00), «СПУТНИК» (12.00, 15.00, 18.00, 21.00), «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 18.00, 20.40).

Фантомас (1 ва 2 сериялари)— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (9.00, 12.00, 18.00, 20.45).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (10.40, 14.00, 17.10, 20.20).

Дайди (2 серия) — «КЎКЧА» (11.00, 14.00, 17.20, 20.30).

Привалов миллионлари (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Қизлар қасамёди — «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Фан-фан-Тюльпан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Изма-из — «СПУТНИК» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Бошсиз чавандоз (2 серия)— «МОСКВА» (10.00, 19.30).

Михай ботир (2 серия) — «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Қизлар қасамёди — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Уч мушкетёр — «ХИВА».

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

институтга кириш имтиҳонларини топширишга тайёрловчи етти ойлик кечки курсларга

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар ўзбек ва рус тилида ҳафтада уч марта ўтказилади.

Курсларга кирувчилар институт ректори номига ариза ёзиб, унга ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжатни (нотариус тасдиқлаган нусхасини), характеристика, иш ва турар жойидан справкалар, 2 дона фотосуратни қўшиб топширадилар.

Ўқиш ҳақи — 25 сўм.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади.

Аризалар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 15.00 дан 20.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Энгельс номли, кўча, 108-уй, 228-хона.

Тошкент шаҳар, Чилонзор районидаги С. Тюленин номли 128-ўрта мактаб томонидан **Нозим Самуғжонов** номига берилган 446444 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент халқ хўжалиги институти томонидан **Раҳимжон Ёқубов** номига берилган 382966 номерли йўқолган ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

14 СЕНТЯБРДА

МАВСУМ ОЧИЛАДИ

ИВАН АНИСИМОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ

ЎРГАТИЛГАН АЙИҚЛАР АТТРАКЦИОНИ

Томошалар кеч соат 7 яримда (шанба кунлари кундуз соат 3 ва 7 яримда; якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда) **бошланади.**

Олдиндан билет сотиш кассаси ҳар куни кундуз соат 12 дан ишлайди.

Цирк яқинида 1, 4, 25, 52 ,54, 74, 19, 41, 49-автобусларнинг сўнгги бекати жойлашган.

▲ ▲ ▲

ТОШКЕНТ ШАҲАР ГРАЖДАНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ижроия комитети Маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг

ТОШКЕНТ „СЕРВИС“ ФИРМАСИ

мамлакатимизда ва чет мамлакатларда ишлаб чиқарилган чарм-галантерея буюмларини ремонт қилишни ўзлаштирди.

РЕМОНТ ҚУЙИДАГИ ПУНКТЛАРДА БАЖАРИЛАДИ:

Туркман бозори (Маиший хизмат шаҳарчаси);

Госпитал бозори;

Фарҳод кўчасидаги ярмарка («Қурилиш материаллари» магазинининг орқасида);

Чилонзор савдо Марказии — Маиший хизмат уйи;

Шота Руставели кўчаси, колхоз бозорига кираверишда;

Киров кўчасидаги қабул пункти.

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ.

▲ ▲ ▲

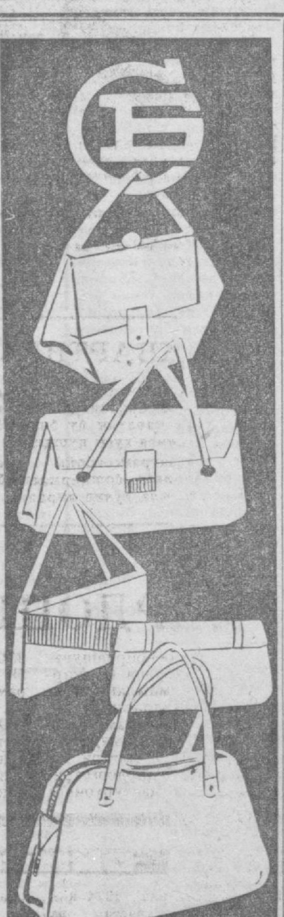

МУЗИКА ШАЙДОЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ГРАМПЛАСТИНКАЛАР УЙИ

15 СЕНТЯБРДАН 26 СЕНТЯБРГАЧА

БИЛИМЛАР УЙИДА

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ГРАМПЛАСТИНКАЛАРИНИНГ ДЕКАДАСИ УТКАЗИЛИШИНИ

БИЛДИРАДИ

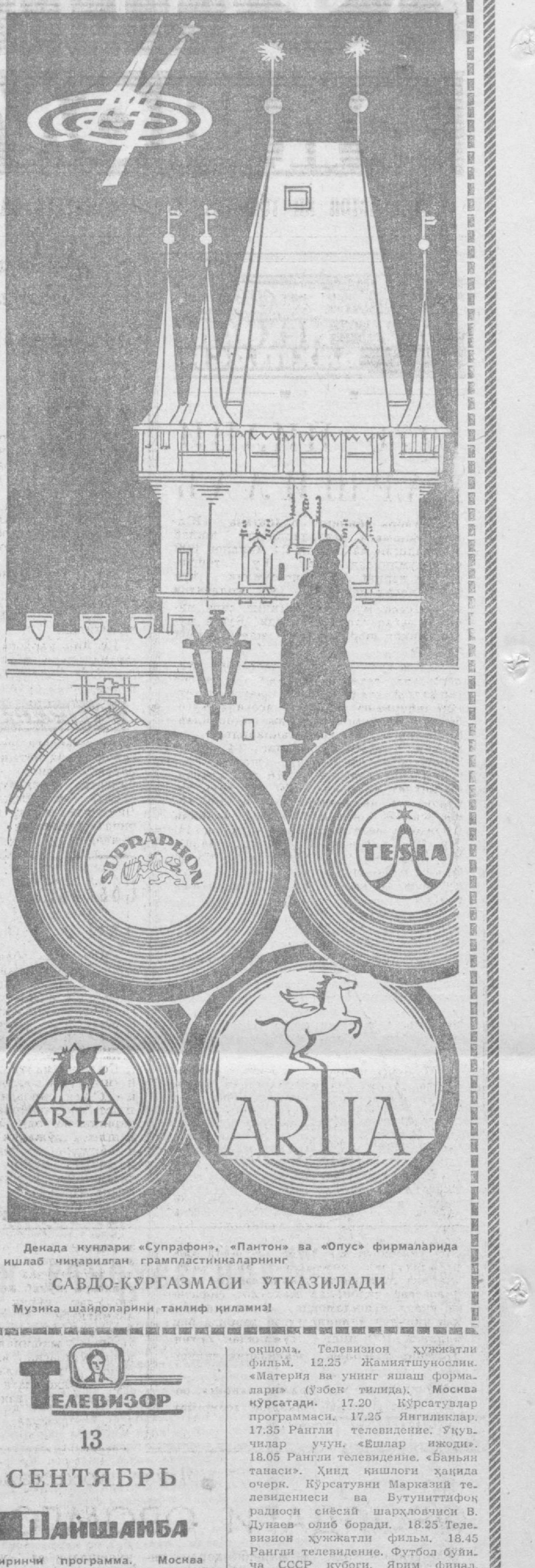

Декада кунлари «Супрафон», «Пантон» ва «Опус» фирмаларида ишлаб чиқарилган грампластинкаларнинг

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Музика шайдоларини таклиф қиламиз!

Телевизор

13 СЕНТЯБРЬ

Пайшанба

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 — Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси симфоник оркестрининг концерти. 13.35 Рангли телевидение. «Инженер Прончатов». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси. 14.40 «Бригадир Семен Лунга». Телевизион очерк. 15.10 Рус тили ҳақида. 15.55 «Безовталик». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.15 Рангли телевидение. Жаҳон халқлари ижоди. 16.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 «Старшеклассник» программаси. 19.10 «Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили» (ўзбек тилида). 19.35 «Ахборот» информацион программаси. 19.50 Фестиваль қатнашчилари билан учрашув. **Узбек тилида:** 20.30 Шеърият мухлисларига. 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув ва концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Ёзувчилар — пахтакорларга (ўзбек тилида). 22.50 «Туманлар тарқалганда». Бадиий фильм (рус тилида).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув программаси **Рус тилида:** 11.30 Жамиятшунослик. «Материя ва унинг яшаш формалари». 12.00 «Ҳафтада беш оқшом». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.25 Жамиятшунослик. «Материя ва унинг яшаш формалари» (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 17.20 Кўрсатувлар программаси. 17.25 Янгиликлар. 17.35 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Ёшлар ижоди». 18.05 Рангли телевидение. «Баньян танаси». Ҳинд қишлоғи ҳақида очерк. Кўрсатувни Марказий телевидениеси ва Бутуниттифоқ радиоси сиёсий шарҳловчиси В. Дунаев олиб боради. 18.25 Телевизион ҳужжатли фильм. 18.45 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР кубоги. Ярим финал. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Киев). 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 19.30 «Ноёб моллар— халққа». 20.00 Санъат усталари концерти. 20.50 Э. Золя. «Қопқон». Е. Вахтангов номли Давлат Академик театрининг фильм-спектакли. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Физкультура ва спорт» Телевизион журнал (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Е. Вахтангов номли Давлат Академик театри «Қопқон» фильм-спектаклининг давоми. 24.00 Кўрсатувлар программаси. 00.05 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади.

ТОШКЕНТ ЗОНАЛ УСТАХОНАСИГА

архитекторлар, инженерлар, теплотехник-қурувчилар, сметачи-копировкачилар

КЕРАК

Иш ҳақи — биринчи етакчи категория бўйича.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

4 бет **Тошкент оқшоми** ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

12 СЕНТЯБРЬ, 1973 й.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ,

ИНДЕКС 64579. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—03669. Нашр В—2277.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.